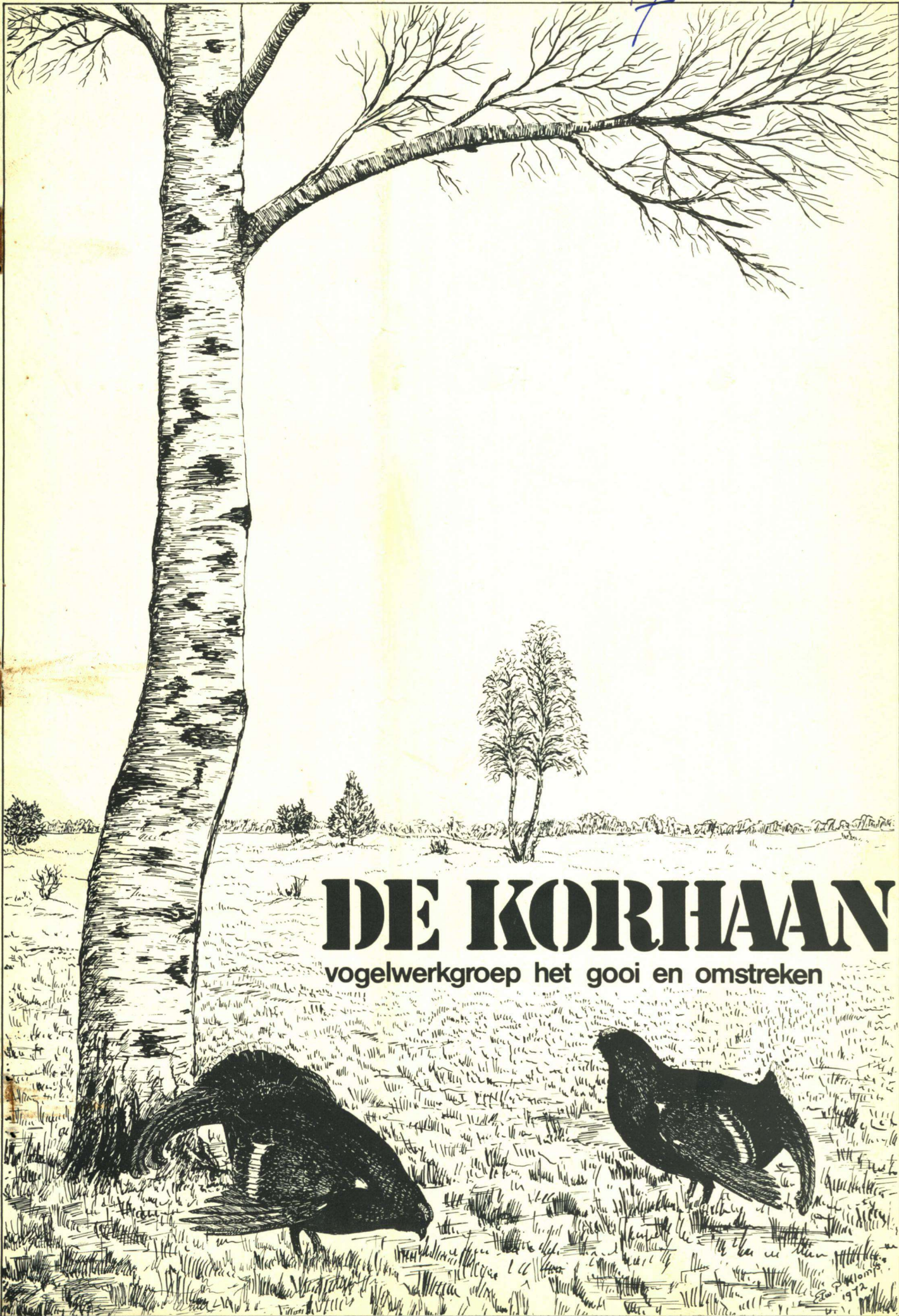

1973

7-01

DE KORHAAN

vogelwerkgroep het gooi en omstreken

DE KORHAAN

tijdschrift voor vogelstudie en -waarnemingen uit het gebied tussen vecht en eem, tevens orgaan van de vogelwerkgroep het gooi en omstreken. verschijnt eenmaal per twee maanden.

redactie en advertenties: fuchsiastraat 10, hilversum.

contributie: minimaal f 15,- per jaar voor leden van 18 jaar en ouder [huisgenoten half geld], over te maken op postgiro nr. 2529179 t.n.v. de penningmeester.

bank: alg. bank nederland nv., hilversum
bankgiro nr. 328587.

inzenden kopij: uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum van de korhaan.

OVERNAME VAN ARTIKELEN, GEHEEL OF GEDEELTELIJK, ALSMEDE VAN ILLUSTRATIES, UITSLUITEND MET SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE REDACTIE.

de vogelwerkgroep het gooi en omstreken heeft ten doel de bestudering en de bescherming van vogels in de ruimste zin. haar werkterrein wordt voornamelijk omsloten door vecht en eem.

voor al uw
tegelwerk*

*aren de later

g. van amstelstraat 32, hilversum
tel. 49787 - 120 06

HET

**SAMENWERKEND
ADVIESBUREAU VOOR DE
ONDERNEMER**

GEEFT ADVIEZEN INZAKE:

- A oprichting van Vennootschappen onder firma
- B oprichting Naamloze Vennootschappen en Besloten Vennootschappen
- C het ontwerpen van aangepaste akten en statuten
- D overdracht van bedrijven
- E in- en uittreden van vennoten
- F verandering van bedrijfsvorm
- G samenwerkingsvormen
- H fusies

Mauritslaan 37, Hilversum
Telefoon 02150 - 476 65

DE K.R.O.

Als een symbool van de Nederlandse omroep staat aan de Witte Kruislaan te Hilversum een enorme zuil van 143 m. De straalverbindingstoren van het audeo-video-schakelcentrum van de P.T.T., waarvan de ruwbouw inmiddels gereed is. In de buurt van deze toren wilde de Katholieke Radio Omroep (K.R.O.) een nieuw studiocomplex bouwen. Tegen deze plannen werd bezwaar gemaakt omdat een deel van het Spanderswoud verloren dreigde te gaan door deze plannen. De natuurliefhebbers kwamen met waardevolle gegevens aan- dragen en onze eigen Vogelwerkgroep stelde een rapport op over het be- treffende deel van het Spanders- woud. En zowaar, het leek er op dat de K.R.O. geen toestemming zou ver- krijgen om in het Spanderswoud te bouwen; het leek erop dat de ge- meente haar grond niet zou verko- pen.

Enkele gemeentelijke bestuurders zijn aan het rekenen gegaan en kwa- men tot de conclusie dat als de K.R.O. niet in het Spanderswoud zal komen, dit een financiële strop voor de gemeente betekend van onge- veer f 2.300.000,-. We hebben het enige tijd geleden in De Gooi- en Eemlander kunnen lezen. Hoe komt men aan dit bedrag? Het hiervolgen- de sommetje maakt dat duidelijk.

Hilversum betaalde in- dertijd voor de grond aan Stad en Lande	f 1.101.607
Het bouwrijp maken van de grond kost	+ - 1.910.000
	f 3.011.607
Opbrengst verkoop grond voor PTT-toren enz.	- - 1.519.200
	f 1.492.407
Te betalen aan Stad en Lande wegens niet vol- doen aan de verk.voorw.	+ - 800.000
Totaal	f 2.292.407

Wat betreft het laatste bedrag nog even het volgende. Toen Hilversum dit gedeelte van het Spanderswoud van Stad en Lande kocht, was het de bedoeling hier een begraafplaats te stichten. Stad en Lande bepaalde bij de verkoop, dat wanneer deze grond een andere bestemming zou krijgen, de verkoopprijs met een gulden per vierkante meter zou worden ver- hoogd, hetgeen neerkomt op een to- taal van f 800.000,-. Ook als de K.R.O. er niet komt, zal Hilversum dit bedrag moeten betalen, immers de PTT-toren staat er al. Door de verkoop van de grond aan de K.R.O. zal Hilversum haar schuld aan Stad en Lande weer kunnen voldoen. (Gegevens overgenomen uit De Gooi- en Eemlander).

Het gaat dus nu een centenkwes- tie worden of de K.R.O. al dan niet in het Spanderswoud zal gaan bouwen. Maar is er iemand, die mij kan voorrekenen wat de waarde van dit natuurgebied is? Steeds verder groeien de Gooise gemeenten naar elkaar toe, totdat ze met elkaar versmelten tot één aaneengesloten woonstad. Om dat te voorkomen zijn bufferzônes noodzakelijk, zoals de- ze ook noodzakelijk zijn om natuur- reservaten veilig te stellen. Daar- om moet dit stuk Spanderswoud be- waard blijven. Daarom moeten zoveel andere terreinen bewaard blijven. Daarom moet de K.R.O. elders haar tenten opslaan; om het Gooi leef- baar te houden.

Kl.

Rectificatie: Bovenaan de eerste pagina van het vorige nummer van De Korhaan stond abusievelijk vermeld: 7de jaargang, nr. 7. U zult begre- pen hebben dat hier werd bedoeld: 7de jaargang, nr. 1. Hiervoor onze verontschuldiging.

Red.

PROGRAMMA

- donderdag, 29 maart: Jaarlijkse algemene ledenvergadering. (zie voor de agenda van deze vergadering elders in deze Korhaan). Aanvang: 20.00 uur.
- zaterdag, 31 maart: Ivifauna-excursie naar het Spanderswoud. Vertrek om 6.30 uur bij het theehuisje aan de Bussummergrintweg tussen Hilversum en Bussum (op de hoek van de Spanderslaan).
- donderdag, 26 april: Ledenavond. Lezing met dia's over ONZE DUIN- EN WETDEVOGELS door Fred Koning. In de lezing zal ook aandacht worden besteed aan de voedingsgewoonten, de inhoud van braakballen van verschillende uilensoorten, enz.. De heer Koning kennende, belooft het weer een zeer geslaagde avond te zullen worden. Aanvang: 20.00 uur. Toegangsprijs: f 1,- (voor niet-leden f 2,-).

De algemene ledenvergadering van 29 maart en de ledenavond van 26 april worden, zoals gebruikelijk, gehouden in de Openbare Leeszal, 's-Gravelandseweg 55 te Hilversum (tegenover de AVRO-studio).

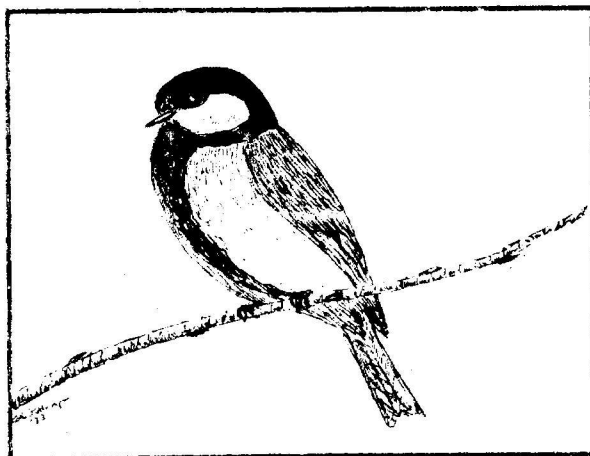
Wilt U een nestkastje (superkwaliteit) in Uw tuin?

• Dat kan...

voor slechts f 7,50 wordt rij bij U bezorgd (prijs is inclusief ophangen en advies!). Een telefoontje naar de heer H. de Groot na 17.30 u. (02150-15990) is voldoende. Leverbaar in 2 types:

Mezenkast voor de Koolmees en de Pimpelmees en Selectieve kast voor de kleinere mezen.

Leverbaar zolang de voorraad strekt

NAGEKOMEN BERICHT BETREFFENDE DE AGENDA VAN DE ALGEMENE LEDENVERGADERING.

Het bestuur was op het tijdstip van het opmaken van de agenda van de algemene ledenvergadering van 29 maart a.s. (zie elders in De Korhaan) er nog niet in geslaagd een lid bereid te vinden het voorzitterschap op zich te nemen. Suggesties van de leden worden zeer op prijs gesteld.

Voor de excursies, op nevenstaande pagina vermeld, kunt U zich opgeven bij de heer C. de Rooij, Rading 80, Nieuw-Loosdrecht, telefoon (na 18.00 uur): 02158-1641, postgiro: 466173. U kunt zich ook opgeven tijdens de ledenavonden.

EXCURSIES

- zondag, 18 maart: Dagexcursie naar Texel. Vertrek om 6.00 uur vanaf het Oosterspoorplein te Hilversum. De kosten bedragen ca. f 13,-, waarvan f 5,- vooraf moet worden betaald.
- vrijdag 6 t/m zondag 8 april: Weekend op Ameland. We overnachten in een kamphuis te Nes. Vertrek om 15.00 uur vanaf het Oosterspoorplein te Hilversum. Vertrek boot Holwerd om 19.30 uur. Terug zondag om ca. 16.30 uur. We nemen bij vroegtijdige reservering de auto mee het eiland op, zodat we verplaatsbare "schuilhutten" bij ons hebben, wanneer het weer ons in de steek laat. Zorgt U voor warme en waterdichte kleding, laarzen, een slaapzak, een deken (er is geen extra deken) en brood voor vrijdag en zaterdagmorgen. Opgave zo spoedig mogelijk, in ieder geval vóór 12 maart. De kosten bedragen ca. f 50,-. Hiervan moet f 10,- vooruit worden betaald.
- zaterdag, 14 april: Het Zwin in België. Deze excursie wordt gehouden voor de deelnemers aan de cursus, maar ook andere leden van de Vogelwerkgroep kunnen mee. Het prachtige Zwin en zeker de daarbij gelegen vogeltuin zijn een bezoek waard. In volières worden alle in het Zwin voorkomende vogelsoorten gehouden. Zo kan men van dichtbij plevieren, steltlopers, waadvogels en diverse andere, in het vrije veld voor velen vaak moeilijk te determineren vogels waarnemen, hetgeen bijzonder leerzaam is. Vertrek om 5.15 uur vanaf het Oosterspoorplein te Hilversum. Kosten ca. f 17,50, waarvan f 5,- vooraf te betalen. Opgave voor 10 april. Denkt U aan de grenspapieren (groene kaart) en wat Belgisch geld, regenkleding en mondvoorraad voor de hele dag.
- zaterdag, 12 mei: Ochtendexcursie naar de Dammerkade te Ankeveen, o.l.v. de heer M.Klein. Vertrek om 6.00 uur vanaf de parkeerplaats naast de kerk.
- dinsdag, 22 mei en donderdag, 24 mei: Roeiexcursies op het Naardermeer. Vertrek om 19.00 uur vanaf de Visserij van het Naardermeer (te bereiken door vanaf de rijksweg te Naarden achter de torenflat de Graaf Willem de Oudenlaan rechtsaf in te slaan, vervolgens over de Overscheensche Dijk van waaraf borden U verder verwijzen- Red.). De excursies duren tot ca. 22.00 uur. Zo vroeg mogelijk opgeven, beslist voor 10 mei (er kunnen per avond maar 16 personen mee). De kosten bedragen f 6,- , geheel vooruit te betalen.
- zaterdag, 16 juni: (voorlopige datum) Nachtexcursie langs de uiterwaarden van de grote rivieren.

MEEDEDELINGEN

Contributiebetaling.

De penningmeester doet op alle leden, die de contributie voor 1973 nog niet hebben betaald een beroep om deze zo spoedig mogelijk te voldoen.

De contributie bedraagt minimaal f 15,-. Voor huisgenoot-leden f 7,50. Een vrijwillige verhoging van het contributiebedrag wordt zeer op prijs gesteld, daar de kosten steeds stijgen en de activiteiten zich uitbreiden.

Hun, die via de Vogelwerkgroep een abonnement hebben op het Vogeljaar, wordt verzocht hiervoor f 6,- extra over te maken.

Betaling kan geschieden door overschrijving op

- a. postgirorekening nr. 2520179 ten name van de penningmeester van de Vogelwerkgroep Het Gooi e.o. te Hilversum;
- b. de rekening van de VVG Het Gooi e.o. bij de Algemene Bank Nederland te Hilversum, giro 328587;
- c. de rekening van de VVG Het Gooi e.o. (nr. 32.82.96.880) bij de Coöp. Raiffeisenbank te Hilversum, giro 368387.

Abonnement op het Vogeljaar.

Voor leden van de Vogelwerkgroep Het Gooi e.o. bestaat de mogelijkheid zich tegen parreduceerd tarief te abonneren op Het Vogeljaar, een tweemaandelijks periodiek, waarin interessante artikelen en waarnemingen worden gepubliceerd.

Sij, die hiervoor belangstelling hebben, kunnen zich als abonnee opgeven bij het secretariaat. Graag vóór 31 maart a.s.

Wijziging telefoonnummer.

Het telefoonnummer van de penningmeester de heer B. Hartkamp te Hilversum is gewijzigd in 02150-42654.

Inzending nestkastverslagen 1972.

De controleurs, die hun verslag van 1972 nog niet hebben opgestuurd, worden verzocht dit alsnog te doen. Verder heeft de subgroep Nestkasten nog wat torenvalkenkasten en wat anti-sprechten-hakplaatjes (van aluminium) in voorraad.

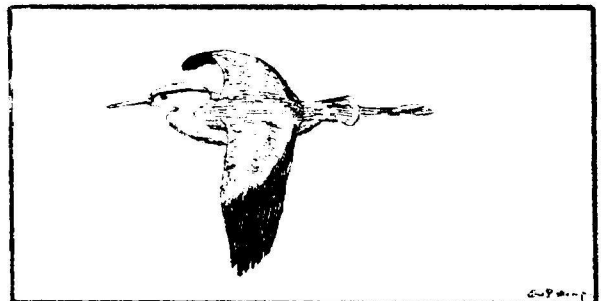
Verhoging kilometerprijs excursies.

De subgroep Excursies deelt mede dat in overleg met het bestuur is besloten de kilometerprijs voor de auto-excursies met twee cent te verhogen tot twaalf cent per auto. Dit in verband met de gestegen kosten.

Telling Blauwe Reiger.

Van de heer A. Blok uit Amsterdam ontvingen wij het verzoek om medewerking te verlenen aan een landelijke telling van de Blauwe Reiger in 1973. In ons archief is echter nog bijna niets te vinden over broedplaatsen van deze vogel in het Gooi e.o.. Ook oude gegevens omtrent kolonies (vestiging en aantal) e.d. zijn erg belangrijk. Alleen gegevens van de kolonie op Geelilust zijn ons bekend, dus laat wat van U horen! Stuur uw gegevens naar F. Voolenboek, Erfgoediersstraat 597 te Hilversum. Hij werkt de gegevens uit en hoopt dan alle gegevens van het hele Gooi door te geven.

Alvast bedankt!

Blauwe Reiger, *Ardea cinerea*.

algemene ledenvergadering

van de Vogelwerkgroep "Het Gooi en omstreken" op donderdag, 29 maart 1973 in de Openbare Leeszaal en Bibliotheek, 's-Gravelandseweg 55 te Hilversum. Aanvang: 20.00 uur.

AGENDA:

1. Opening.
2. Vaststelling van het verslag van de algemene ledenvergadering van 23 maart 1972 (opgenomen in De Korhaan van april 1972).
3. Bespreking van de onderstaande jaarstukken:
 - a. verslag van de secretaresse;
 - b. verslag van de subgroep Avifauna;
 - c. verslag van de subgroep Nestkasten;
 - d. verslag van de subgroep Excursies;
 - e. verslag van de subgroep Zuidelijk Flevoland;
 - f. verslag van de controleurs-Vogelwet 1936;
 - g. verslag van de leden, die bij het ringonderzoek zijn ingeschakeld. (Deze stukken zijn elders in dit nummer van De Korhaan opgenomen).
4. Bespreking van het redactiebeleid van De Korhaan. (De subgroep De Korhaan heeft geen afzonderlijk verslag opgemaakt; enkele gegevens zijn opgenomen in het verslag van de secretaresse).
5. Bespreking van het financieel beleid:
 - a. verslag van de kascommissie;
 - b. vaststelling van de rekening over 1972;
 - c. goedkeuring van de begroting over 1973.
6. Bestuursverkiezing.
 - a. verkiezing van een voorzitter; de heer D.A.Jonkers stelt zich niet herkiesbaar;
 - b. verdere vacatures:
 1. C.M.Steen, die in verband met drukke werkzaamheden heeft bedankt als bestuurslid;
 2. J.Koster, wegens overlijden;
 3. mevr.C.Holzenspies en
 4. dr.J.A.Smits, die zich beiden niet herkiesbaar stellen;
 het bestuur stelt in deze vacatures de volgende kandidaten: de heer P.v.d.Poel (voor de subgroep Avifauna); de heer B.Hartkamp (voor de functie van penningmeester); beide kandidaten werden door het bestuur reeds voorlopig benoemd; de heer J.Klein (voor de functie van secretaris); de heer E.P.Klomp (voor de subgroep De Korhaan); deze kandidaten maakten feitelijk reeds deel van het bestuur uit. Tegenkandidaten moeten vóór de ledenvergadering met steun van minstens 5 leden schriftelijk bij het secretariaat zijn ingediend. Een indiening van een tegenkandidatuur dient vergezeld te gaan van een schriftelijke bereidverklaring van de tegenkandidaat.
7. Vaststelling van de statuten en het huishoudelijk reglement. (De concept-regelingen zijn opgenomen in de Korhaan van januari '73).
8. Rondvraag.
9. Sluiting.

JAARVERSLAG 1972 *algemeen*

Jaarverslag van de secretarisse over 1972.

Aantal leden.

Op 31 december 1971 bedroeg het aantal leden.....190
 Aantal leden, dat in de loop van 1972 moest worden afgeschreven wegens overlijden, befaaken, vertrek en roeyement..... 26
 152
 Aantal in 1972 ingeschreven nieuwe leden.....54
 zodat het aantal leden op 31 december 1972 bedroeg.....216
 in welk totaal zijn begrepen 14 huisgenoot-leden.

Bestuur.

Het bestuur bestond uit de heer D.A.Jonkers, voorzitter, mevr. M.A. F.H.de Wijs-Taboels, secretarisse, die werd bijgestaan door de heer J. Klein, de heer E.P.Sijns, penningmeester tot 7 september 1972, op welke datum hij werd opgevolgd door de heer J.Koster, overleden op 11 december 1972, mevr. C.Helzengspies en de heren dr.J.A.Smits en Ch.N. Steen.

Tot de jaarvergadering op 23 maart 1972 maakten de heren L.Bode, J. Harder en C.de Rooij deel uit van het bestuur. Zij werden opgevolgd door mevr. E.J.Dvans-van Lichterbergh en de heren J.Koel en H.G. Poolenbeek.

Het bestuur verraderde op 6 januari, 3 februari, 15 maart, 20 april, 26 mei, 7 september, 19 september en 9 november 1972.

De bestuursvergaderingen werden bijgewoond door de heer E.F.Klamp, als redacteur van De Korhaan.

Ledenavonden.

In 1972 werden 7 ledenavonden gehouden, die in hoofdzach waren gewijd aan de uitbreiding en verdie-

ping van de vogelkennis van de leden.

Uitgaven.

In het verslagjaar kwamen de volgende uitgaven tot stand:

- Inventarisatiehandleiding;
- Een natuurhistorische schets van het landgoed BINDE-GOOI;
- Een natuurhistorisch rapport over een deel van het STANDERS-WOUD;
- Een rapport over KOKKEBEEUWPERIKELT IN HEE HILVERSUMS WAGNEER; terwijl eind 1972 in bewerking waren:
 - Een rapport inzake het LAFGIES-KAMP;
 - Een rapport inzake de broedvogelpopulatie van de Gooise heidevelden.

Bezwaren tegen planologische maatregelen.

- Bij het gemeentebestuur van Bussum werden bezwaren ingediend tegen de bebouwing van de Hilversumse Heent; ons bezwaarschrift was op formele gronden niet ontvankelijk, maar met onze bezwaren zal zoveel mogelijk rekening worden gehouden;
- Bij gedeputeerde staten van Utrecht werd bezwaar gemaakt tegen een peilverlaging in de Bempolders; dit vraagstuk heeft ook de aandacht van de Werkgroep Bempolders;
- Op de hoorzitting te Laren, georganiseerd door het Gewest Doeliland waren wij in de gelegenheid ons afwijzend op te stellen tegenover de plannen tot de aanleg van de zgn. Grensweg; van deze aanleg is inmiddels afgezien;
- Via de Contactraad voor Natuurbescherming in het Gooi werd bij het gemeentebestuur van Hilver-

JAARVERSLAG 1972

sum bezwaar gemaakt tegen de verkoop van grond in het Spannderswoud t.b.v. bouwplannen van de KRO; deze plannen zijn voorlopig van de baan;

- e. Via de Werkgroep Eemland is mede namens de VWG een uitvoerig bezwaarschrift ingediend bij het gemeentebestuur van Eemnes tegen het ontwerp-bestemmingsplan Landelijk Gebied; deze zaak is nog in behandeling;
- f. Aan de gemeentebesturen van Bussum, Hilversum en Naarden is gevraagd t.a.v. het Laegieskamp geen maatregelen te nemen, voordat men heeft kunnen kennisnemen van het in bewerking zijnde rapport over dit gebied.

Contacten met verschillende verenigingen in instanties.

- a. Stichting Het Gooisch Natuurreservaat:
Medewerking werd verleend aan de door het GNR op 13 en 20 mei en op 14 en 21 oktober 1972 georganiseerde excursies.
Op de mededelingen in het jaarverslag 1971 van de rentmeester over de kokmeeuwenkolonie in het Hilversums Wasmeer en de bijvoeding van Korhoenders werd gereageerd door toezending van een rapport over dit onderwerp resp. een brief vermeldende onze zienswijze.
- b. Contactraad Natuurbescherming in het Gooi:
In 1972 werd regelmatig vergaderd. De discussies over het advies inzake het beheer van de natuurgebieden in het Gooi konden worden afgesloten. In de Contactraad bestond ruimschoots de gelegenheid onderling van gedachten te wisselen en onze ideeën uit te dragen.
- c. Werkgroep Eemland:

In oktober 1972 werd een Werkgroep Eemland opgericht, die zich bezig houdt met de natuurbescherming in dit gebied. De VWG heeft aan de activiteiten van deze werkgroep haar medewerking toegezegd.

- d. Commissie Natuurschoon en Recreatie van het Gewest Gooiland:
Op 15 juni 1972 waren wij in de gelegenheid deel te nemen aan een door deze commissie georganiseerde bespreking over het advies inzake het beheer van natuurgebieden in het Gooi. De mening van de VWG over een aantal vraagpunten m.b.t. het basisplan werden bij brief van 27 december 1972 ter kennis van deze commissie gebracht.
- e. Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels:
In samenwerking met deze vereniging werd op ons initiatief bereikt dat de grondgebruikers in de Keverdijsche en Overscheensche Polder bereid bleken te zijn hun terreinen tot Vrij Vogelreservaat te verklaren.
De commissie-Taakstelling van de NVTBVV verzocht ons suggesties te leveren voor een beter functioneren van deze vereniging. Hieraan werd voldaan.
- f. N.O.U.-Coördinatiecommissie:
Tesaamen met enkele andere vogelwerkgroepen in onze omgeving werden wij in de gelegenheid gesteld een kandidaat aan te wijzen voor het algemeen bestuur van de SOVON (Stichting Ornithologisch Veldonderzoek Nederland) in oprichting.
- g. Contactorgaan voor Vogelstudie van de KNNV:
Ook dit jaar is weer de gebruikelijke medewerking verleend aan de totstandkoming van het jaarverslag.

JAARVERSLAG 1972

h. Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders:

Met de directeur van deze dienst kon een bevredigende regeling worden bereikt over het gebruik van de observatiehut nabij de Enderdijk. Toegezegd werd dat waarnemingsgegevens aan deze dienst zullen worden doorgegeven.

i. Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging:

Klachten over het optreden van jagers werden aan de directeur van deze vereniging doorgegeven met het verzoek hiernaar al het mogelijke te doen. Een kwestie is nog niet afgehandeld.

j. Rijkswaterstaat:

Aan de provinciale directie van de rijkswaterstaat is aandacht gevraagd voor de gevolgen van de openstelling van de rijksweg nr. 1 voor de overtrekken te vogels ten noorden van het Fort Hoofuit. Toegezegd werd dat zoveel mogelijk medewerking zal worden verleend.

k. Nederlandse Padvindervereniging

Op 16 april 1972 werd assistentie verleend bij een door deze vereniging georganiseerde dag voor gehandicapte padvinders.

l. Belgische regering:

Adhesie werd betuigd aan het in 1972 door de Belgische regering uitgevaardigde verbod van vogelvuur met netten.

m. Met het Staats Begheer, het Rijksinstituut voor Natuurbeheer, de Vereniging van Vrienden van het Geel en de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland bestond in enkele incidentele gevallen contact.

Interne organisatie.

Op dit gebied kunnen de volgende punten worden genoemd:

a. door het bestuur is een ontwerp

opgesteld van nieuwe statuten en een daarop afgestemd huishoudelijk reglement, welke stukken in januari 1973 aan de leden zullen worden aangeboden;

b. voor het organiseren van tentoonstellingen en dergelijke activiteiten is een speciale commissie in het leven geroepen;

c. een betere coördinatie werd bereikt doordat de verschillende subgroepen hun activiteiten en plannen hebben samengevoegd tot één organisatieschema;

d. speciale aandacht had de opvang van nieuwe leden; een tot dit doel belegde kennismakingsoavond leverde niet het gewenste resultaat op; andere plannen verkeren thans in het stadium van voorbereiding.

De Korhaas.

Deze verscheen van januari tot en met mei maandelijks en van september af eenmaal in de twee maanden.

Andere activiteiten.

Van de op Koningsdag te Bussum gehouden braderie heeft een aantal leden gebruik gemaakt om met een set voorlichtings- en propagandamateriaal naar buiten te treden. (Betracht wordt door middel van een tentoonstellingscommissie (zie boven) hiernaan een meer permanent karakter te geven.

Zowel in het voor- als in het najaar is door enkele leden een volcursus gegeven. Beide malen was deze een groot succes. Tal van deelnemers vonden hier hun weg naar de Vogelwerkgroep.

Activiteiten van de subgroepen.

Voor de activiteiten van de verschillende subgroepen wordt verwezen naar de door deze groepen afzonderlijk opgezette jaarverslagen.

De secretaresse, M.A.F.H. Wijs-Tabois

JAARVERSLAG 1972 *subgroep avifauna*

Jaarverslag subgroep Avifauna 1972.

De subgroep Avifauna ontplooidde in 1972 tal van activiteiten. Op 15 en 16 januari werd als proef een waterhoentelling in het Gooi gehouden met de bedoeling gegevens te verkrijgen omtrent het voorkomen van het Waterhoen in de wintermaanden en tegelijkertijd een gelegenheid te scheppen, waardoor ieder lid van de Vogelwerkgroep actief zou kunnen deelnemen aan het werk van de subgroep. Het resultaat van dit onderzoek (gepubliceerd in De Korhaan van maart 1972) en het enthousiasme van de deelnemers waren aanleiding te besluiten deze telling nog enkele jaren te herhalen.

Op 13 februari 1972 werd een roofvogeltelling gehouden in Costelijk en Zuidelijk Flevoland en in de polders langs de randmeren tussen Muiden en Kampen. Ook deze telling was een groot succes. Het verslag is eveneens in De Korhaan van maart 1972 opgenomen.

Op 16 maart 1972 werd de bestemming van de weilanden in de Keverdijksche en Overscheensche Polder tot Vrij Vogelreservaat een feit. Eén van onze leden nam de bewaking van dit gebied op zich en heeft er inventarisaties verricht. Gegevens hierover werden nog niet gepubliceerd. In het voorjaar werden door een vijftiental leden de Gooise heidevelden geïnventariseerd. Enkele leden, die aanvankelijk hadden toegezegd hieraan ook te zullen medewerken, bleken om een of andere reden dit te hebben nagelaten, wat uiteraard veroorzaakte dat het gehele onderzoek dreigde te mislukken.

Dankzij extra inspanning van enige toch al overbezette leden kon dit project tot een goed einde worden gebracht. Een uitvoerig rapport met conclusies en aanbevelingen zal ter kennis van verschillende belangheb-

bende instanties worden gebracht. In september en oktober werden op een kleiner aantal posten dan in 1971 weer tellingen van de herfsttrek gehouden. Door tijdgebrek van de secretaris moesten de in 1971 verzamelde gegevens door anderen worden uitgewerkt, zodat deze pas in De Korhaan van november 1972 e.v. konden worden gepubliceerd. Getracht zal worden de gegevens over 1972 onmiddellijk te laten volgen op de eerste serie.

M.i.v. 11 november 1972 werden door negen leden veertiendaagse tellingen gehouden in de Eempolders met de bedoeling te kunnen voldoen aan vragen over actuele gegevens in dit gebied, die worden gesteld door de in oktober 1972 opgerichte Werkgroep Eempolders.

Zowel in het voor- als in het najaar werden enkele bijeenkomsten van medewerkers aan de tellingen georganiseerd, waarin uiteenzettingen werden gegeven over de methodiek van de inventarisaties en de tellingen, een taakverdeling werd vastgesteld en ervaringen werden uitgewisseld.

Een kleine groep actieve leden kwam in oktober bijeen ter bespreking van het doel van de subgroep, de middelen om dit te bereiken en de interne organisatie.

Als één van bovenbedoelde middelen werd aanvaard het organiseren van speciale avifauna-excursies met de bedoeling de zelfwerkzaamheid van de leden m.b.t. de kennis van de soorten en het verrichten van inventarisaties en tellingen te bevorderen. Deze excursies zijn nadien regelmatig gehouden. De deelname blijft helaas over het algemeen beperkt tot een kleine groep van veelal dezelfde leden. Juist voor de minder ervaren vogelaars, waartoe wij toch het overgrote

JAARVERSLAG 1972 *subgroep nestkasten*

deel van onze leden moeten rekenen, is het deelnemen aan deze excursies dé manier om hun veldkennis op te vijzelen.

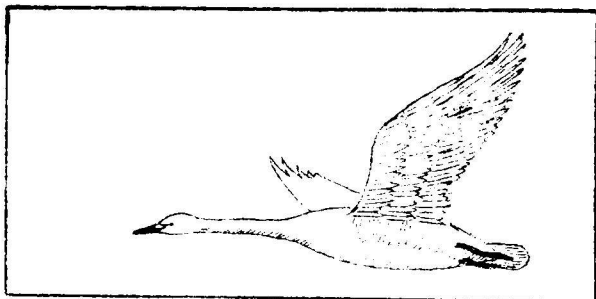
Voor het verstrekken van waarnemingskaartjes wordt vanaf 1973 een andere regeling getroffen. Alleen zij, die hun kaarten gereed inleveren, zullen in het bezit van nieuwe worden gesteld.

Wat de plannen voor 1973 betreft, zij vermeld dat besloten is in januari en februari weer een waterhoen- resp. roervogeltelling te houden. In het voorjaar zullen weer vele gebieden in het oost op broedvogels worden geïnventariseerd, vooral in het deel ten noorden van de lijn Bussum-Baarn, oedert daarover het minste bekend is. De tellingen in de Bempolders zullen worden voortgezet, terwijl het eveneens weer in de bedoeling ligt in het najaar trekstellingen te houden.

Rest nog te vermelden het niet onbelangrijke feit van het vertrek uit de subgroep van de heer J. M. Steen, die door tijdgebrek gedwongen was zijn functie als secretaris die hij zo lang heeft uitgeoefend, neer te leggen. Wij danken hem voor het werk dat hij gedurende een reeks van jaren heeft verricht. Zijn taak werd inmiddels overgenomen door de heer P. van der Poel.

D. A. Jonkers,

P. v. d. Poel, voorlopig secretaris.

Jaarverslag subgroep Nestkasten 1972.

Ook dit jaar was het grootste probleem weer het verkrijgen van de jaarverslagen. Hierdoor verscheen het verslag van 1970 pas begin 1972. Het verslag over 1971 is klaar en moet alleen nog op stencil gezet worden. Mogelijk verschijnt het nog voor de ledenvergadering. Van de verslagen over 1972 is nu ongeveer 60% binnen.

Uit alle delen van het land ontving ik nestkastverslagen (ruiling met jaarverslagen) en verzoeken om nestkastgegevens.

Indien mogelijk hingen we kasten in tuinen van particulieren.

Er werden twee timmerdazen georganiseerd, die allebei matig bezocht werden. De productiviteit was echter aanmerkelijk hoog. Veel dank komt toe aan de heren S. Sening en G. Steenman, die altijd met raad en daad terzijde stonden.

Het adviseren van particulieren en het bij dezen ophangen van nestkasten zal gaan gebeuren door de heer H. de Groot.

Het contact met het G.N.R. werd uitgebreid en verliep bijzonder prettig (met de heer H. Burgers). Het zoeken naar geschikte "nestkastfiguren" voor de subgroep wordt voortgezet. Door tijdgebrek (studie) was het dit jaar niet mogelijk om een contactavond voor de controleurs te organiseren.

R. G. Koolenbeek.

Kleine Zwaan, *Cygnus bewickii*.

JAARVERSLAG 1972 *subgroep excursies*

Jaarverslag van de subgroep Excursies 1972.

In 1972 werden 16 excursies gehouden, te weten:

3 avondexcursies

1 maart: uilenexcursie naar het landgoed Groeneveld en omgeving, ca. 30 deelnemers;

16/18 mei: roei-excursies op het Naardermeer samen met de deelnemers aan de vogelcursus (33 personen);

1 nachtextcursie

10/11 juni: langs de uiterwaarden van de Waal; 23 deelnemers; gehoord werden: Kwartelkoning, Porscleinhoen, Bos-, Steen- en Ransuilen, Bosrietzangers en Blauwborst; bij het licht worden talrijke vogels gezien, in totaal 83 soorten;

6 ochtendexcursies

30 jan.: langs de Gooimeer kust van Fort Ronduit te Naarden tot Valkeveen; 9 deelnemers; er werden 46 soorten waargenomen, o.a. Kol- en Rietganzen, Buizerd, Sperwer, Blauwe Kiekendief, Groene, Grote Bonte en Zwarte Specht, 5 mezensoorten, 2 Goudvinken en een Waterral gehoord;

27 febr.: Tafelberg- en Blaricummerheide; 19 deelnemers; bij mistig weer werden 29 soorten geteld;

12 mrt.: Wester- en Bussummerheide; 5 deelnemers; bij harde wind, koud en guur weer werden zeer weinig vogels waargenomen;

8 april: Laarder Wasmeer; 12 deelnemers; er zijn ca. 630 vogels geteld, verdeeld over 45 soorten;

7 okt.: Bikbergerbos; 14 deelnemers; 29 soorten waargenomen;

18 nov.: Binde-Gooi; na een nacht met veel regen (tijdens de excursie was het droog) was alleen de excursieleiding 3 personen en 1 deelnemer aanwezig;

4 dagexcursies

26 mrt.: Texel met 16 personen; er werden 49 soorten genoteerd bij veel regen;

6 mei: Het Zwin in België; 8 deelnemers cursisten en leden van de VWG;

3 juni: Eendenkooi Bakkerswaal Lekkerkerk en Het Liesveld Ooievaarsdorp Groot-Immers 8 deelnemers;

30 sept.: bezoek aan het R.I.N. in Leersum en op de heenreis het landgoed Den Treck en terug door het rivierengebied; 8 deelnemers;

2 weekendexcursies

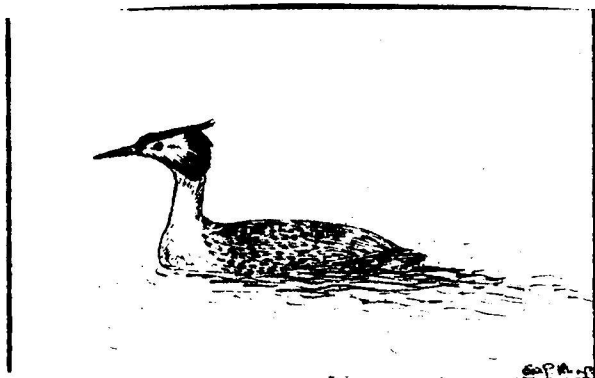
21/23 apr.: Terschelling; 13 deelnemers; er werden o.a. grote groepen Grutto's en Rosse Grutto's (800), 10 Blauwe Kiekendieven, 2 Beflijsters, diverse zangers bv. Kneuen en Barmsijzen gezien, in totaal 90 soorten;

20/22 okt.: Vlieland; 18 deelnemers genoten van storm, hagel en stortregens maar vooral van grote aantallen vogels en een prettige sfeer; waargenomen 97 soorten, o.a. Jan van Gant, Houtsnip, Bokje, Velduil, 37 Strandleeuwen, Kruisbekken en boven de boot terug naar Harlingen een Vorkstaartmoeuw.

Zie voor meer gegevens de excursie-

verslagen in de reeds verschenen Korhanen. Opgemerkt mag worden dat bij minder goed weer, zowel vogels als vogelaars (maar vooral de laatsten) zich veel minder laten zien tijdens de excursies. Waarom? Dit geldt echter beslist niet voor de Waddeneilanden! Hoe komt dit?

L.J. Dwars-van Achterbergh.

Fuut, *Podiceps cristatus*.

Jaarverslag van de subgroep Zuid-
Flevoland, 1972

1. Vergaderingen

De leden kwamen in 1972 vijfmaal bij elkaar nl. op 20-1, 20-3, 1-6, 12-9 en 14-10. Er werd besloten te streven naar een schema van eenmaal in de twee maanden en wel op de tweede dinsdag van de maand. Op verzoek van het bestuur werd de naam "commissie" i.v.m. de aard van de werkzaamheden gewijzigd in "subgroep".

2. Tellingen

De tellingen langs de Z.Flevopolderdijk vanaf Muiderberg tot Eemmond werden ook dit jaar wekelijks uitgevoerd. De tellingen van het afgelopen jaar zijn in gedeelten in de Korhaan gepubliceerd. Een voorlopig rapport van de tellingen over

de laatste jaren is samengesteld en ter kritiek voorgelegd aan prof. Vooüs. Het ligt in de bedoeling het geheel of gedeeltelijk in Limosa te laten publiceren.

3. Waarnemingen.

De plannen tot het inventariseren van de broedvogels in het noordelijk deel van de polder worden ter hand genomen. De tijdstippen en de wijze waarop de waarnemingen zullen worden gedaan zullen worden afgestemd op die van de tellingen langs de dijk.

4. Almere.

In 1972 is men in de polder begonnen met het opspuiten van het eerste terrein, waarop de start zal worden gemaakt met de bouw van Almere. Met de aanleg van wegen en het verder in cultuur brengen van de polder langs de dijk heeft het biotoop een aanmerkelijke verandering ondergaan. Dit komt bij de tellingen over 1972 dan ook duidelijk tot uiting. Via het tijdschrift "Cultuur R.I.J.P." en langs andere wegen wordt de subgroep van de belangrijkste ontwikkelingsplannen op de hoogte gehouden. Hierop is al enige malen gereageerd.

5. Gooimeer.

De plannen om te komen tot het doen van tellingen aan de Gooise kant van het Gooimeer kregen dit jaar meer vorm, zodat verwacht mag worden dat in 1973 gestart kan worden. De waarde van de waterwildinventarisaties in het Gooimeer zal daarmee aanmerkelijk worden vergroot.

6. Vergunningen.

De uitbreiding van het weggennet in de polder en het steeds meer openstellen van weggedeelten maken eensdeels het hebben van een vergunning minder noodzakelijk. Anderzijds wordt de belangrijkheid van de "binnenlanden" voor de subgroep steeds groter, zodat enige proble-

JAARVERSLAG 1972 *controleurs-vogelwet 1936 en ringers*

men rond het verkrijgen van de vereiste papieren moesten worden opgelost.

7. De leden.

Het aantal leden (12) bleef ongewijzigd. Er hebben wel enige wisselingen plaats gevonden en er zal ook i.v.m. de onder punt 5 genoemde activiteiten wel enige uitbreiding noodzakelijk blijken.

De secretaris van de subgroep Z. Flevoland
J. Koel.

Jaarverslag over 1972 van de controleurs-Vogelwet 1936.

De jaarlijkse contactdag werd in januari 1972 in het "Bijenhuisje" te Bussum gehouden, waarbij de heer A. J. Binsbergen, inspecteur-Vogelwet 1936 van het ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk werk aanwezig was. Slechts enkele controleurs ontplooiden activiteiten. Er werd een aantal controles gehouden, in de broedtijd werden waar nodig waarschuwingen gegeven, terwijl verder in een aantal gevallen proces-verbaal werd opgemaakt. Hierbij werd een groot aantal vogels in beslag genomen, t.w. Baardmezen, Goudvinken, Barmstijzen, Fraters, Rietgorzen en een Appelvink. Op een bijeenkomst van enkele controleurs werd een voorstel tot wijziging van de Vogelwet 1936 ontworpen.

Onze dank gaat uit naar de diverse assisterende politiekorpsen, die volop hun medewerking verleenden. Hoewel de controleurs-Vogelwet 1936 in onze regio goed vertegenwoordigd zijn, bestaat er grote behoefte aan actieve medewerkers. Alleen door inschakeling van aller activiteit kan goed worden opgetreden tegen de welig bloeiende handel in wildzang

en het illegaal vangen op afgelegen plaatsen.

D. A. Jonkers.

Jaarverslag over 1972 van de leden, die bij het ringonderzoek zijn ingeschakeld.

Steeds meer blijkt dat de Gooise ringers geen enkele behoefte hebben om in enig verband gezamenlijk op te treden. Iedereen heeft, en dat is ieders goed recht, eigen voorkeur of vangplaatsen.

Het jaar 1972 muntte niet uit door geregelde contacten; incidenteel werden gegevens uitgewisseld. Een enkele keer verschenen in De Korhaan interessante terugmeldingen. Het heeft m.i. geen zin deze groep leden, die kort na de oprichting van de Vogelwerkgroep als een afzonderlijke commissie bijeen werden gebracht, deze organisatie langer op te dringen. In de opsomming van de subgroepen in het nieuwe ontwerp huishoudelijk reglement wordt ze dan ook terecht niet meer genoemd. Mochten er in de toekomst ringers komen, die wel voor een dergelijk samenwerkingsverband voelen en bij hun onderzoek tevens leden willen inschakelen voor meten, wegen, rui-onderzoek ect., dan kan opnieuw het instellen van een subgroep worden overwogen.

D. A. Jonkers.

JAARVERSLAG 1972. *financiëel overzicht*

Financiëel overzicht 1972.

Contributies.....f	2749,25	De Korhaan.....f	1149,28
Ledenavonden.....-	248,75	Secretariaat.....-	72,85
Advertenties.....-	210,--	Penningmeester.....-	130,39
Subsidies.....-	850,--	Bestuurskosten.....-	30,94
Vrijwillige bijdragen.....	45,16	Ledenavonden.....-	433,--
Het Vogeljaar.....-	120,--	Het Vogeljaar.....-	98,23
Tent/Braderie.....-	230,85	Tent/Braderie.....-	323,79
Einde-Gooi.....-	737,--	Einde-Gooi.....-	389,80
Diversen.....-	91,29	Nestkasten.....-	55,10
		Zuidelijk Flevoland.....-	4,--
		Voordelig resultaat.....-	2594,91
	f 5282,29		f 5282,29
	=====		=====

Begroting 1973.

Contributies.....f	2700,--	De Korhaan.....f	1500,--
Ledenavonden.....-	250,--	Secretariaat.....-	300,--
Advertenties.....-	210,--	Penningmeester.....-	200,--
Subsidies.....-	P.M.	Bestuurskosten.....-	150,--
		Ledenavonden.....-	1000,--
		Voorlichting.....-	200,--
		<u>Subgroepen:</u>	
		Avifauna.....-	400,--
		Nestkasten.....-	400,--
		Zuidelijk Flevoland.....-	100,--
Nadelig saldo.....-	1200,--	Onvoorzien.....-	110,--
	f 4360,--		f 4360,--
	=====		=====

Op bovenvermelde cijfers zal in de algemene ledenvergadering van 29 maart 1973 de nodige toelichting worden gegeven.

De penningmeester,
B. Hartkamp.

LEDENMUTATIES.

Nieuwe leden:

hr. Ph. Bossenbroek, Potgieterlaan 2,
Bussum;
mevr. E. A. C. Bossenbroek-Kolhorn, idem
hr. H. W. W. Flasch, Anthonie Fokker-
straat 3, Bussum;
hr. J. A. Guldemond, Prinsengracht 686,
Amsterdam;
hr. E. Vasseur, Turfpoortstraat 17,

Haarden;

Adreswijzigingen:

hr. B. W. J. M. Kruijzen, Hofwijckstraat
27, Voorburg;
mevr. C. Lamboo-Sauerwalt, Bregwaard
78, Alkmaar;
hr. L. Oudejans, Hamersveldsoweg 146,
Leusden.

EXCURSIEVERSLAGEN

1. De Ooypolder, 10 december.

Deze excursie was in december gepland. Maar de dagen ervoor waren vrij zacht en de storm had lange tijd ervoor gewoed. Of zijn wij hier in het Cooi erg verwend met de nieuwe Flevopolder? Grote concentraties waterwild hebben we daar helaas niet gezien. Natuurlijk waren er eenden (7 soorten zijn waargenomen) en in de middag hoorden en zagen we een groep van ca. 90 Kleine Zwanen in de Bijland. In de galmgaten van de kerken te Ooy en Persingen zaten, zoals beloofd en verwacht, de Steenuilen. Een Velduil en ook Torenavalken waren zo vriendelijk voor ons te showen. Maar niet zo de Parelduiker. Die was zich helaas wat veraf, maar toch goed herkenbaar, aan het poetsen (gezien tussen Lent en Bommel). Er zijn ook Buizerds gezien, maar hun aantal viel tegen. Van de zangvogels noem ik: Graspieper, Heggenmus, Grote Lijster, Kramsvogel en Koperwiek. Het einddoel was de Bijland, een grote waterplas. Daar waren ons nog Bokjes beloofd, maar door de hogere waterstand waren ze jammergenoeg naar een ander gebied getrokken. Op de terugweg zagen we nog vele, vele meeuwen overtrekken naar de Bijland, waar bij avifaunatellingen is gebleken dat daar een zeer grote slaappleats voor meeuwen is. Op een telavond zijn eens zo'n 150.000 tot 200.000 exemplaren geteld, waarvan minimaal 10.000 Stormmeeuwen, ca. 5000 Zilvermeeuwen, ca. 100 Grote Mantels, ca. 50 Kleine Mantels en de rest Kokmeeuwen. Rietganzen gebruiken dit gebied om er te overwinteren en ook Kolganzen, zij het in mindere mate. Het aantal Wilde Eenden ligt tussen 10 en 14.000 exemplaren.

C. Rosier.

2. Bantam, 17 december.

Zondagmorgen rond half negen hadden zich acht mensen bij de ingang van het landgoed Bantam verzameld voor een rondwandeling, die ons ook nog over het landgoed Schaep en Burgh voerde. Het was een koude wandeling waarbij we o.a. Goudhaantjes, Matkop-, Kool-, Pimpel- en Staartmezen zagen, Boomklevers, enkele Boomkruipers en welgeteld één Koperwiek. Verscheidene malen waren in de verte Sijsjes te horen. Op Schaep en Burgh hadden we het geluk 2 Reegeiten goed te kunnen zien en op de terugweg liet een langsvliegende Buizerd zich in het inmiddels lekker schijnende zonnetje bewonderen. Even over elven werd deze fijne wandeling beëindigd.

?

3. Gooimeerkust, 20 januari.

Slechts 4 leden waren op zaterdag, 20 januari aanwezig bij het startpunt voor de avifauna-excursie over de Waarder Eng. Voor een werkgroep van ruim 200 leden is dit wel bijzonder weinig. Nog voor het vertrek gaf een Ransuil acte de présence; een tijdje later een Velduil die door een luid schreeuwende reiger werd belaagd. Uitvoerige aandacht werd besteed aan het herkennen van vogels in vlucht en het op naam brengen via geluiden. Zo lukte het ons vier vogelsoorten in het geheugen van de deelnemers te griffen. Het laatste deel van de excursie werd besteed aan de zelfwerkzaamheid, waarbij men zelf trachtte te determineren. Op deze gure ochtend namen wij totaal 29 vogelsoorten waar, w.o. behalve de genoemde uilen, Barmsijzen, Sijsen, Rietganzen, Bergeenden en een Rietgors.

D.A.J.

WAARNEMINGEN UIT ZUIDELIJK FLEVOLAND

(traject brug muiderberg eiland eemmond)

Hieronder volgt het verslag van de waarnemingen over de periode mei/dec. 1972. Voor de opzet daarvan verwijs ik naar de vorige verslagen (De Korhaan, jan. en sept. 1972). Nog steeds is Zuidelijk Flevoland voor de vogelaar een boeiend gebied. Hij kan er de wisseling der seizoenen beleven. De zangers, zwaluwen, Zwarte Sterns, Visdiefjes zien komen en gaan. Genieten van de zang van Karakieten, Rietzangers en van de Snor, van de bloeiende keelzaadvelden en uitgestrekte rietvelden onder Hollandse lichten. Hij kan de biotopen zien veranderen door het opspuiten van het bouwterrein voor de eerste woonkern van de polderstad Almere en na een eerste steriele periode de vlugge Strandlopers en plevieren zien verschij-

nen. Hij kan er in het najaar de Baardmezen bij vele honderden in de rietpalmen zien scharrelen of op de Lisdodde, waarbij hun metalig getsjing niet van de lucht is. Hij kan altijd weer opveren bij de sensatie, die hij ervaart bij het horen van het hoge, nasale en wat schorse geluid van de ganzen, die in linie over zijn hoofd trekken en weten dat de winter in aantocht is. En hij kan aan zijn checklust en -list voldoen, wanneer hij in de trektijd rijkelijk gezegend wordt met speciale attracties als Putters en Kepen, Vlaamse Gaaien, Kramsvogels, Koperwieken, Goudhaantjes, enz..

1. Fuut: Altijd aanwezig; aantal neemt toe tegen de winter; max. 256 ex. in nov. (v.j. 930 ex. op 17 okt.).
2. Aalscholver: Meestal waargenomen; max. 166 op 16-9 (v.j. 80 ex. op 5 juni).
3. Blauwe Reiger: Altijd aanwezig; max. 31 ex. op 7 mei (v.j. 38 ex. op 5 juni).
4. Wilde Eend: Altijd aanwezig, zowel in polder als Gooimeer, in honderdtallen; max. 1940 ex. op 30 dec..
5. Wintertaling: Vrij regelmatig aanwezig in de polder; max. 103 ex. op 12 nov..
6. Krakeend: Enkele ex. in mei/juni, daarna weer in okt./nov. (ook v.j. gering; 12/9-5860 ex; 2/10-3580 ex.).
7. Slobeend: Geringe aantallen in mei/juni, daarna weer in okt./nov. in Gooimeer en polder.
8. Grote Zaagbek: Evenals v.j. geringe aantallen vanaf half nov. (Gooimeer).
9. Bergeend: Regelmatig in de polder aanwezig tot begin nov. in geringe aantallen; 18-11 53 ex..
10. Knobbelzwaan: Aanwezig tot begin okt.; 115 ex. op 15-7 (Gooimeer).
11. Br. Lickendief: Regelmatig aanwezig in enige ex.; 15 ex. op 16-8.
12. Bl. Kiekendief: Vanaf begin juli regelmatig enkele exemplaren.
13. Torenavalk: Meestal enkele ex. aanwezig; 9 ex. op 6-8.
14. Fazant: Altijd aanwezig, tot sept. tientallen, daarna honderden.
15. Waterhoen: Langs de dijk regelmatig enige ex. aanwezig; 12 ex. op 21-10.
16. Meerkoet: Bijna altijd aanwezig; evenals v.j. tot sept. in tientallen, daarna honderden.

17. Scholekster: Aanwezig tot begin augustus; tot 15 ex..
18. Kievit: In wisselende aantallen tot in dec.; max. 162 ex. op 2-9 (v.j. 88 ex. op 31-7).
19. Bontbekplevier: Van mei tot eind okt. regelmatig aanwezig dankzij het opgespoten terrein; 30 ex. op 19-8 (meer dan v.j.).
20. Kleine Plevier: 6 maal waargenomen, 1 of 2 ex..
21. Watersnip: Regelmatig van juli tot half nov.; 71 ex. op 14-10.
22. Grutto: Van mei tot eind okt.; max. 12 ex. op 15-5 (max. 1971: 52 ex., 1970: 31 ex.).
23. Oeverloper: Mei/juli-aug./okt.; max. 8 ex. op 7-5; steeds langs de dijk.
24. Tureluur: Tot in sept. regelmatig aanwezig; max. 52 ex. op 24-10 (v.j. 10-15 ex.).
25. Kemphaan: Tot half okt. wisselende aantallen; max. 70 ex. op 30-9 (v.j. 123 ex. op 13-7).
26. Kluut: Tot in nov. regelmatig gezien; max. 18 ex. op 24-6 (in 1971 tot half juli!).
27. Gr. Mantelmeeuw: Vrijwel altijd aanwezig op het Gooimeer; vanaf aug. ook in de polder; enkele tientallen.
28. Kl. Mantelmeeuw: Zowel in de polder als op het meer dikwijls enkele ex.
29. Zilvermeeuw: Meestal aanwezig in geringe aantallen in de polder en op het meer; max. 62 ex. op 2-12 (v.j. 21 ex. op 21-9)
30. Stormmeeuw: Op het meer altijd present tot enkele tientallen; vanaf eind aug. ook in de polder (max. 1971: 135 ex. op 31-7).
31. Kokmeeuw: Altijd aanwezig in sterk wisselende aantallen in de polder en op het meer; 2225 ex. op 15-7 (v.j. 3600 ex. op 19-9).
32. Zwarte Stern: Aanwezig tot half sept.; ontbrak in juni; max. 2360 ex. op 15-7 (1971: 10.000 ex. op 7-8).
33. Visdiefje: Aanwezig tot eind aug.; max. 75 ex. op 15-7 (v.j. 31 ex. op 9-5).
34. Kokoek: 1 ex.esignaleerd van mei tot half sept. (2 ex. op 2-7).
35. Gierzwaluw: Regelmatig aanwezig, hoofdzakelijk in de polder, tot eind aug.; max. 3000 ex. op 24-6 (1971: 2130 ex. op 3-7; 1970: 3000 ex. op 3-7).
36. Veldleeuwerik: Over de gehele periode vrij regelmatig gezien tot 167 ex. op 28-10.
37. Boerenzwaluw: Hoofdzakelijk in de polder aanwezig in geringe aantallen tot half sept.; max. 54 ex. op 19-8 (1971 en '70 max. 1100 ex. in sept.).
38. Graspieper: Verspreide waarnemingen; 100 ex. op 7 oktober.
39. Witte Kwikst.: Regelmatig gezien in geringe aantallen tot half okt. (v.j. tot dec.).
40. Gele Kwikst.: Regelmatig gezien in geringe aantallen tot half sept..
41. Merel: Behalve in aug. en sept. steeds wel enkele aanwezig.
42. Gr. Karekiet: Van mei tot half aug. in geringe aantallen; max. 9 ex. op 3-6).
43. Kl. Karekiet: Van mei tot eind aug. in geringe aantallen; max. 7 ex.

- op 17-6).
44. Rietzanger: Van mei tot begin aug. in geringe aantallen; max. 35 ex. op 3-6.
45. Koolmees: Vanaf eind sept. aanwezig tot max. 20 ex..
46. Pimpelmees: Vanaf eind sept. aanwezig tot max. 30 ex..
47. Baardmees: Steeds gezien; duidelijke hoogtepunt in sept/okt.; 446 ex. op 30-9; vermoedelijk duizenden op 7-10.
48. Rietgors: Bijna altijd waargenomen (evenals v.j.); max. 45 ex. op 3-6.
49. Kneu: Verspreide waarnemingen (10 x); max. 82 ex. op 30-9.
50. Spreeuw: Altijd present, vooral langs de dijk; variërend van tientallen tot honderden; ca. 11.000 ex. op 28-10 (trek).
51. Zwarte Kraai: Ontbreekt nooit; geringe aantallen; max. 10 ex. op 30-12 (polder en dijk).
52. Bonte Kraai: Present vanaf half okt. (zoals v.j.); max. 55 ex. op 2-12).

Incidentele waarnemingen (één of enkele malen).

1. Gooorde Fuut: 1 ex. op 30-9, Gooimeer (v.j. 1 ex. op 10-10).
2. Dodaars: 5 ex. op 7-10; 2 ex. op 25-11 (Gooimeer).
3. Lepelaar: 1 ex. op 2-7.
4. Zomertaling: 2 ex. op 7-5; 1 ex. op 3-6 (v.j. aanwezig tot half juni).
5. Pijlstaart: 1 ex. op 12-11 in de polder.
6. Kuifeend: 4x 1 ex. waargenomen (v.j. bijna steeds aanwezig in enkele tientallen).
7. Tafeleend: Enkele verspreide waarnemingen; zeer gering; op 2-12 echter 1050 ex. (v.j. vanaf eind aug. aanwezig in honderdtallen).
8. Brilduiker: 3x 1 ex. waargenomen in nov./dec. (v.j. vanaf half nov. tientallen).
9. Nonnetje: 1 ex. op 25-11 (v.j. begin dec. 2x ca. 100 ex.).
10. Grauwe Gans: 3 waarnemingen sept./okt./nov.; 250 ex. op 11-11 (v.j. vanaf half sept.; 1640 ex. op 17-10).
11. Kolgans: 1 ex. op 28-10.
12. Kleine Zwaan: Slechts 1 waarneming: 30 ex. op 7-10 (v.j. vanaf eind sept.; max. 725 ex. op 7-11).
13. Buizerd: 1 ex. op 25-11.
14. Boomvalk: 1 ex. op 6-8.
15. Patrijs: 1 ex. op 15-7.
16. Waterral: 2 ex. op 19-8 en 1 ex. op 26-8.
17. Zilverplevier: 13 ex. op 7-10.
18. Goudplevier: 4 waarnemingen sept./nov.; max. 15 ex. op 7-10.
19. Wulp: 2 ex. op 24-6 en 1 ex. op 21-10.
20. Regenwulp: 1 ex. op 6-8.
21. Strandplevier: Enkele ex. mei/sept..
22. Rosse Grutto: 3 waarnemingen sept./okt.; enkele exemplaren.
23. Witgatje: Juli/sept. enkele exemplaren.
24. Bosruiter: 1 ex. op 7 mei.
25. Groenpootruiter: 1 ex. op 15-7.

26. Kleine Strandl.: 4x waargenomen; max. 35 ex. op 10-9.
 27. Bonte Strandl.: Sept./nov. in de polder; max. 82 ex. op 28-10.
 28. Krombekstrandl.: 2x waargenomen in sept.; 5 ex. op 5-9.
 29. Dwergmeeuw: 3x waargenomen sept./nov.; 24 ex. op 16-9.
 30. Holenduif: 2 ex. op 19-8 en 2 ex. op 7-10.
 31. Houtduif: 4x waargenomen juli/sept. en dec.; 20 ex. op 30-12.
 32. Tortelduif: 3x waargenomen juli/aug.; 23 ex. op 6-8.
 33. Huiswaluw: 2 ex. op 6-8 en 5 ex. op 7-10.
 34. Oeverzwaluw: 27 ex. op 6-8.
 35. Waterpieper: 12 ex. op 4-11.
 36. Oeverpieper: 2 ex. op 6-8 en 7 ex. op 28-10.
 37. Winterkoning: 3 waarnemingen in oktober; 6 ex. op 7-10.
 38. Grote Lijster: 2 ex. op 7-10.
 39. Kramsvogel: 5 ex. op 7-10, 1 ex. op 23-12 en 30 ex. op 30-12.
 40. Zanglijster: 4 ex. op 7-10 en 1 ex. op 18-11.
 41. Koperwiek: 41 ex. op 7-10, 1 ex. op 4-11 en 40 ex. op 23-12.
 42. Roodborst: 4 waarnemingen in aug./nov.; 8 ex. op 7-10.
 43. Snor: 6 ex. op 7-5, 14 ex. op 2-6, 3 ex. op 17-6 en 2 ex. op 7-10; duidelijk minder dan vorig jaar.
 44. Bosrietzanger: 1 ex. op 10-6.
 45. Grasmus: 1 ex. op 7-5.
 46. Pitis: 1 ex. op 7-5.
 47. Tjiftjaf: 5 ex. op 7-5.
 48. Goudhaantje: 67 ex. op 7-10 (trek); 1 ex. op 21-10.
 49. Zwarte Mees: 1 ex. op 30-9 en 6 ex. op 7-10.
 50. Matkop: 1 ex. op 7-10.
 51. Sneeuwgorst: 15 ex. op 25-11.
 52. Groenling: 4 waarnemingen in sept./nov.; 15 ex. op 28-10.
 53. Putter: 2 waarnemingen in okt.; 8 ex. op 7-10; 2 ex. op 16-12.
 54. Sijs: 3 ex. op 7-10.
 55. Frater: 3 waarnemingen in okt./nov.; 250 ex. op 25-11.
 56. Vink: 3 waarnemingen in okt./nov.; 46 ex. op 7-10.
 57. Keep: 11 ex. op 7-10.
 58. Ringmus: 2 waarnemingen eind sept./begin okt.; 8 ex. op 7-10.
 59. Roek: 2x 1 ex. in juli.
 60. Vlaamse Gaai: 4 waarnemingen in sept./okt. (trek); 73 ex. op 7-10.

F.Kok.

ENKELE WAARNEMINGEN UIT ZUIDELIJK FLEVOLAND EN AANGRENZENDE WATER.

- 19 november 1972 30 Dwergmeeuwen vissend boven het Oostvaarderdiep bij het gemaal De Blocq van Kuffeler.
 30 Kluten in het noordoostelijk deel van Z.Flevoland.
 3200 Meerkoeten tussen Lelystadhaven en de brug bij Muiderberg.
 3 Krakeenden, Oostvaarderdiep.
 25 november 1972 10 Barmsijsjes (ws. de Noordeuropose Barmsijs, gezien het zeer lichte grijs en de opvallende lichte vleugelstrepes) fouragerend in hoge kruiden en op de grond tussen de steenhopen van Pampushaven. Daar vlakbij 6

- 26 november 1972 Fratertjes.
15 Fraters op de westelijke havendam bij het gemaal De Bloecq van Kuffeler.
- 3 december 1972 22 Fraters, zedzoekend tussen de onkruiden op de steenflooiing van zeshoekige betonblokken van de westelijke havendam bij het gemaal.
- 29 december 1972 Tussen Delystadhaven en Muiderberg op het IJsselmeer enige soorten nauwkeurig geteld. Resultaat: Kuifeend 3894; Tafelend 1700; Grote Zaagbek 8; Nonnetje 192; Heerkoot 1382; Brilzuiker 24 (F.Kok en P.L.Ploeger).
- 28 januari 1973 1050 Nonnetjes die tussen 15.55 en 16.45 uur in vier vluchten laag over het water naar het O.N.O. vlogen in V-formatie en lange rechte rijen, evenwijdig aan de dijk van het Costvaardersdiep, tussen Pampushaven en het gemaal.
90 Brandgenzen vlogen om 16.30 uur in W.Z.W. richting boven het IJsselmeer, vlakbij het gemaal De Bloecq van Kuffeler.

Pampushaven, de haven en de havendammen bij het gemaal De Bloecq van Kuffeler kan ik sterk aan de leden van onze Vogelwerkgroep aanbevelen. Er is altijd wat te zien en meestal ook op korte afstand. Zo zagen wij er op 3 december '72: Nonnetjes, Grote Zaagbekken, Tafelenden, Kuifeenden, Brilzuikers, Srienten (pieuw-pieuw overvliegend), Wilde Benden, Heerkooten, Futen, Blauwe Reigers, Rieviton (overvliegend), Kok-, Storm- en Manteldief. Geen sensationele dingen, maar wel leuk en zo fijn dichtbij.

P.L.Ploeger.

DE VOEDSELBIOLOGIE VAN DE AALSCHOLVER

In 1972 ontving de subgroep Zuidelijk Flevoland een zeer uitgebreid verslag van een onderzoek naar het voedsel en de fourageoerterreinen van de Aalscholvers van het Vaardermeer. Dit onderzoek betref een doctoraal studie van de heer De Boer uit Groningen. De subgroep leverde voor dit onderzoek een aantal waarnemingen die hierin verwerkt konden worden, waarmee naar weer de waarde van onze tellingen duidelijk wordt. Het hierna volgende verslag is een samenvatting van het onder-

zoek. Wilt U naar aanleiding daarvan er meer over lezen, dan kunt U het gehele verslag in onze bibliotheek vinden.

J.H.

VI. SAMENVATTING.

Van maart t/m augustus 1970 werd voor het Rijksinstituut voor Natuurbeheer te Leersum een onderzoek uitgevoerd naar de voedselbiologie van de aalscholvers van de kolonie in het Vaardermeer. Dit gebeurde naar aanleiding van de vrees dat

deze kolonie nadelige invloeden zou ondervinden van de toekomstige inpoldering van de Markerwaard. De volgende aspecten van de voedselbiologie werden onderzocht:

1. het dagritme,
2. de fourageerplaatsen,
3. het voedsel.

1. Het dagritme.

Even voor zonsopgang vindt een massaal uitvliegen plaats van vogels die gaan fourageren. Na deze piek neemt het aantal uitvliegende Aalscholvers/tijdseenheid tot zonsopgang geleidelijk af tot nul. Het terugvliegen komt meestal ca. $\frac{1}{2}$ uur na het eerste uitvliegen op gang en bereikt een tot die 1-3 uur na de uitvliegpiek ligt. Daarna neemt ook de terugtrek af tot nul, evenwel met een opleving aan het einde van de dag.

Vermoedelijk worden per ouderpaar gemiddeld drie fourageervluchten per dag gemaakt. De niet broedende vogels fourageren waarschijnlijk twee keer per dag.

Het dagritme wordt in verband gebracht met de situatie in de kolonie (voornamelijk met de voedselbehoefte van de jongen).

2. De fourageerplaatsen.

De voedsel trek verloopt volgens drie routes: de Noordroute, van de kolonie naar het IJsselmeer; de Oostroute, van de kolonie naar het Gooimeer (en de verdere randmeren); de Zuidwestroute, van de kolonie naar het plassen gebied van de Vecht. Op de Noordroute wordt 87-96% van de fourageervluchten gemaakt, op de Oostroute 4-12%, op de Zuidwestroute 0,5-1,5%.

Het IJsselmeer is het belangrijkste fourageergebied. Van de vogels die op het IJsselmeer fourageerden viste eind juni in de vroege ochtend ca. 17% in het gebied van de toe-

komstige Markerwaard, half juli was dat ca. 49%.

Uit de gegevens blijkt (samen met gegevens uit vroeger jaren) dat later in het seizoen meer vogels verder van de kolonie fourageren. Dit laatste blijkt ook op de randmeren van Zuidelijk Flevoland het geval te zijn.

3. Het voedsel.

Het belangrijkste voedsel, wat aantallen aangevoerde vissen betreft, wordt gevormd door Pos (54%), gevolgd door Aal (23,5%).

Wat het aangevoerde gewicht aan vis betreft is Brasem de belangrijkste proeisoot (31%), gevolgd door Aal (19%) en Snoekbaars (17%). Het bleek dat Aalscholvers een (smaak?) voorkeur hebben voor Aal.

In de discussie wordt aandacht besteed aan de achteruitgang van de kolonie bij Wanneperveen. Verder wordt een aantal gevaren besproken die voor de aalscholverkolonie van het Naardermeer bestaan.

Eindconclusie.

De inpoldering van de Markerwaard zal, samen met de reeds drooggevalen polder Zuidelijk Flevoland, het aantal Aalscholvers in het Naardermeer sterk doen afnemen.

Of het voortbestaan van de kolonie wordt bedreigd valt te betwijfelen. De situatie na de drooglegging van de Markerwaard lijkt gunstiger te zijn dan bij Wanneperveen na de drooglegging van de Noordoostpolder en Oostelijk Flevoland. Er zal bij het Naardermeer een groter oppervlak aan viswater overblijven dan bij Wanneperveen.

De voorspelde achteruitgang kan ernstiger worden door een aantal secundaire effecten van de inpoldering (zandwinning, toenemende vervuiling van het viswater) en enkele

le andere dreigende gevaren (een geplande hoogspanningsleiding, vergiftiging).

In verband met de kwetsbare positie van de Aalscholvers in Nederland wordt geploet teren de inpoldering van de Markerwaard. Daarnaast zal kunstmatige vestiging van enkele

nieuwe kolonies de positie van de Aalscholvers in Nederland kunnen verbeteren.

H.de Boer.

(Overgenomen met toestemming van het Rijksinstituut voor Natuurbeheer.)

OPZICHTIG GEMERKTE GANZEN

In de Gooi- en Eemlander van 21 januari j.l. stond een berichtje, dat tijdens de telling van waterwild in de Noordoostpolder nabij Fagele twee Rietganzen waren gezien, die een vuurrode band om de hals droegen met daaraan een helder geel rond voorwerp. Dit was dus waarschijnlijk tijdens het weekend van 13/14 januari j.l.

Op 30 december 1972, dus 2 weken eerder, zagen ondergetekende en de heer Hoekstra in Oostelijk Flevoland, tussen Vogelweg en Bendenweg temidden van een troep van naar schatting 1200 voor het merendeel Kolganzen en enkele Ixandganzen op ongeveer 200 meter afstand een Kolgans, die eveneens zeer opvallend was gemerkt d.m.v. een waarschijnlijk plastic halsband van minstens 10 cm breed, half fel rood, half fel geel gekleurd. Wij namen aan dat het dier per ongeluk deze toestand om de hals had gekregen, doch na lezing van bovenstaand bericht, heb ik deze waarneming ook doorgegeven aan het Rijksinstituut voor Natuurbeheer en men deelde mij naar aanleiding daarvan het volgende mede:

In 1970 werden in Zweden, Polen, Tsjechoslowakije en Oostenrijk Grauwe Ganzen als volgt geringd: 3 ringen om één poot en wel 1 metalen ring, 1 gele plastic ring en 1 o-

veneens plastic ring voor de 4 landen in verschillende kleuren, t.w.: voor Zweden blauw, Polen groen, Tsjechoslowakije rood en voor Oostenrijk wit. Mededelingen betreffende waarnemingen van als boven omschreven gemerkte Grauwe Ganzen gelieve men direct te melden aan: dr. K.Hudec, Laboratory of Vertebrata Zoology (C.A.S.), Brbneho 28 Brno (Czechoslovakia).

In oktober 1971 is een programma gestart voor het beringen van Rietganzen door de "Zentrale für Wasservogelforschung der DDR", 15 Potsdam, Allee nach Saussouci, Villa Liegnitz, DDR.

Deze ganzen werden aan de voet geringd met een metalen ring van de Vogelwarte Müddensee en om de hals met een plastic ring van oranje (+ 3 cm breed), waaraan een gele plastic wimpel verbonden is van 8x2 cm. Deze vogels zijn in de vlucht ook heel duidelijk te herkennen. Terugmeldingen van zodanig geringde vogels s.v.p. aan voormeld adres in Potsdam.

Wat nu de door ons waargenomen vogel betreft berichtte het R.I.N. dat intussen bekend is geworden dat in de DDR ook 262 Rietganzen en 40 Kolganzen in 1972 met halsbanden zijn geringd.

Genoeg dus om op te letten en zeker wel leuk om als u iets opmerkt dit

PESTVOGELS

even aan de redactie van De Korhaan te melden.

J.G. Munster.

EEN VORK- STAARTMEEUW

Wat doe je als niet zo goed geoefend vogelkenner en je bent op de boot van Vlieland naar Harlingen? Dan kun je b.v. mooi de Kok- en Stormmeeuwen met elkaar vergelijken en daarbij ook nog de juvenielen uitspeken.

Op 23 oktober zaten op de boot, die om 2 uur van Vlieland vertrok, 18 deelnemers aan een excursie van de WVG. Ter hoogte van Griend viel plotseling een meeuw zeer duidelijk op, omdat zijn vleugelpatroon uit 3 driehoeken bestond, nl. een grijze, een witte (van boven en onder goed zichtbaar) en aan de vleugeltop een zwarte. Alle vogelaars (buiten de leden van de WVG waren er nog meer) kwamen in actie. En met de vogelboeken in de hand liep de vogel zich keurig te determineren als Vorkstaartmeeuw en wel een niet volledig uitgekleurd exemplaar met een vorkstaart, die nog van een zwarte bias voorzien was. Van deze vogel zijn nog 57 waarnemingen bekend (avifauna van Nederland), waarvan de meeste in augustus tot december.

meij. C. Rosier.

speeld: 150 Grauwe Ganzen op weg naar het zuiden dachten 's nachts vermoedelijk dat het natte asfalt een water was en werden overreden. De ornitholoog dr. Anschau van het landsmuseum in Graz onderzocht dit bijzondere ongeluk. Hij vertelt: "De vluchtganzen mocht plotseling in een laag hangende wolkenlaag gekomen zijn. Dan door het vele licht van de stad verblind en niet meer de goede hoogte gekregen hebben. Ze landden midden in het dichte verkeer. Een ooggetuige vertelde: "De autobestuurders werden volledig verrast. Veel mensen werden door het lawaai uit hun slaap gewekt!" Tot zover het krantenbericht. Het geheel lijkt me nogal fantas-

Naar aanleiding van mijn verzoek in De Korhaan van november 1972 zijn enkele waarnemingen van Pestvogels bij mij binnengekomen. Het resultaat laat ik hieronder volgen.

9 nov. 1972	3 ex. Anna's Hoeve, Hilversum (F.G. Rijnja)
10 nov. 1972	15 ex. J.v.d. Heijdenstr. H'sum (N.J. Dwars)
17 nov. 1972	1 ex. in tuin St. Vituscollege, Bussum (I. en M. Smit)
18 nov. 1972	1 ex. idem
24 nov. 1972	4 ex. (alle jonge ex) Anna's Hoeve, Hilversum (F.G. Rijnja)
19 dec. 1972	3 ex. Abel Tasmanstr. Hilversum (J. Harder)
24 dec. 1972	1 ex. Landgoed Hilverbeek, Hilversum, overvliegend en roepend (F.G. Rijnja)

De meeste vogels fourageerden op rozebottels; de vogels, welke in de tuin van het St. Vituscollege te Bussum door I. en M. Smit werden waargenomen, fourageerden op Hedera (Klimop, Red.).

Tot zover de waarnemingen van het Gooi. Slechts uit de provincie Friesland zijn mij nog enkele (3) waarnemingen van Pestvogels gemeld. Alle waarnemingen blijven van harte welkom, evenals literatuurgegevens.

I. F. Rijnja.

150 Grauwe Ganzen landden op verkeersweg en worden overreden.

Een bijzondere tragedie heeft zich op een verkeersweg in Stiermarke afge-

tisch. Vermoedelijk liepen ze wel op een natte weg en zijn door een auto met schijnwerpers verblind en overreden. Anders zouden er zeker veel auto's op elkaar gereden zijn.

(Dit bericht werd overgenomen uit het Duitse dagblad "Bild" van 19 oktober 1972).

J. de Jager.

TELLEN LANGS HET GOOIMEER

Naar aanleiding van mijn oproep in De Korhaan van november 1972 tot medewerking aan het tellen van vogels langs de Gooimeerkust, kan ik mededelen dat er zich voldoende mensen hebben opgegeven om te kunnen beginnen. Samen met de leden van de subgroep Zuidelijk Flevoland zullen wij om de 14 dagen gaan tellen, op dezelfde data waarop langs de noordzijde van het meer wordt geteld. Voorlopig beperken we ons tot het kustgedeelte tussen Port Rouduit en de haven van Huizen. Op 10 februari hebben we met een aantal mensen een excursie gemaakt om na te gaan waar

we het beste toegang tot de kust hebben, om de vogels op het meer goed te kunnen waarnemen. Dinsdag, 20 maart zullen wij een telrooster opstellen en dan beginnen we op 14 april.

Wachten er nog WG-leden zijn, die willen meedoen, dan verzoek ik hen zich met mij in verbinding te stellen.

F.L. Ploeger,
van't Hoffweg 25,
Bussum,
tel.: 02159-19179.

VERSLAG WATERBIODIENREKENING 1973

in het gooi, het vechtplassengebied en de eempolders

Gezien het resultaat van de waterhoentelling in 1972, werd besloten om ook in 1973 een telling te houden en wel op 13 en 14 januari. Bovendien werd de medewerkers verzocht andere soorten te noteren, waarbij speciaal aandacht werd gevraagd voor waterwild, roofvogels en (Bonte) kraaien. De eerste tel-dag was het, evenals de voorafgaande dagen, vriezend weer met een zonnetje aan een heldere hemel, terwijl het de volgende dag bewolkt was met dooiend weer. Vooral op de kleinere plassen en sloten kwamen veel ijs voor.

Evenals vorig jaar was bij het veld van de biotoop de volgende keuze mogelijk:

Categorie: Biotoop:

I	Wielanden, graslanden, grote gazons;
II	Kwakerijen, bouwland, kleine tuinen;
III	Boomgaarden;
IV	Modder- en slikterreintjes;
V	Rietcomplexen of -randen;
VI	Diversen (zwevend, op ijs, etc.).

In totaal werden 2861 Waterhoentjes geteld, tegen 2102 in 1972, hetgeen neerkomt op een toename van ruim 40%! In het Vechtplassengebied werden 1403 (773 in '72) Waterhoentjes geteld, in het Gooi 1344 (1313 in '72) en in het Eempoldergebied 134; in 1972 werd het aantal van de Eempolders zelf gegeven (16 stuks), terwijl ditmaal ook de rest van het gebied ten oosten van het Gooi tot aan de Eem opgenomen is. In de Eempolders zelf werden nu geen Waterhoentjes gezien. Door enkele leden van de jeugdbonden werd bovendien nog geteld in Z.O.Flevoland, en wel tussen de brug bij Muiderberg en het gemaal De Blocq van Kuffeler, de Noorddijk en de Knardijk tussen het Oostvaardersdiep en de lage Knarsluis. In totaal werden hier 21 Waterhoentjes geteld.

In tabel 1 zijn de gegevens uitgebreider behandeld weergegeven, terwijl we in tabel 2 kunnen zien hoe de verdeling was naar grootte van de waargenomen groep.

De toename in het plassengebied is mogelijk te danken aan het feit dat het de voorafgaande dagen gevroren had, zodat ze uit hun beschutte biotoop naar de open graslanden verdreven waren. Een deel der waarnemers merkte op dat de Waterhoentjes vrijwel steeds op dezelfde plaats werden waargenomen.

Gezien de getallen van '72 en '73, alsmede de plaatsen van waarneming, is het voor het Gooi niet onwaarschijnlijk dat we te doen hebben met de broedvogels van dit gebied. Mogelijk wordt deze trouw aan de verblijfplaats veroorzaakt door de goede voedselomstandigheden. In de drie grootste gemeenten in het Gooi en hun directe omgeving werden de volgende aantallen waargenomen: Naarden: 285; Bussum: 68 en Hilversum: 64.

Van de vogels waarvoor speciale aandacht werd gevraagd, werden de volgende soorten en aantallen vermeld:

a. waterwild:

Fuut:	(Vecht)	2
Dodaars:	(diverse pl.)	20
Blauwe Reiger:		132
Roerdomp:		4
Wilde Eend:		1026
Wintertaling:		22
Smient:		28
Kuifeend:		230
Brilduiker:		4
Grote Zaagbek:		73
Nonnetje:	(Gooimeer/Eem)	286
Bergeend:		21
Grauwe Gans:		10
Kolgans:	(vnl. overvl.)	269
Rietgans:		93
Kleine Rietgans:		131
Knobbelzwaan:		51
Kleine Zwaan:		63

b. roofvogels:

Buizerd:		28
Sperwer:		2
Blauwe Kiekendief:	3, 2 en 1	
Smelleken:		1
Torenavalk:		19
Ransuil:		4
Velduil:		1

c. kraaien:

Bonte Kraai:		424
--------------	--	-----

Onder de overige waarnemingen, 46 soorten, bevonden zich o.a.:

- 3 Witgatjes: (Loodijk en Horstermeerpolder- D.A. Jonkers, H.G. ten Veen; Hilversumse Meent- P. Vos)
- 1 Zw. Specht: (Naaldbos van de Limiten- P. Schoorl en F.J. Dop)
- 1 Strandleeuwerik: (Tienhovenskanaal- F.G. Rijnja)

3 Rietgorzen: (Horsternooipolder- D.A.Jonkers en H.G.ten Veen; langs de
Bem- C.J.N.-Hilversum)

7 Barmzijden: (Tienhovenskanal- F.G.Rijnja).

Verder werd één van de in de DDR van een rood vlaggetje voorziene Rietganzen waargenomen boven de vijver in het Naarderbos door de heer W.J.Dwars.

TABEL 1

gebied:	categorie:	aantal waarnemingen:	aantal Waterhoentjes:	grootste groep:	gemiddelde grootte v. d. groepen
Vechtplas- sengebied:	I	107	1167	60	10,9
	II	5	22	7	4,4
	III	3	7	3	2,3
	IV	2	56	52	28,0
	V	20	100	23	5,0
	VI	8	51	25	6,4
	totaal:	145	1403	60	9,7
't Gooi:	I	70	1053	95	15,1
	II	7	54	12	7,7
	III	1	30	30	30,0
	IV	5	41	14	3,2
	V	1	59	15	6,6
	VI	30	107	17	3,6
	totaal:	142	1354	95	11,0
Bempolder- gebied:	I	6	77	21	12,8
	II	1	4	4	4,0
	III	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-
	V	13	60	7	3,8
	VI	3	3	1	3,0
	totaal:	23	134	24	5,8

De volgende medewerkers werden hartelijk bedankt voor hun activiteiten bij dit onderzoek:

Ph. Bossenbroek, mevr. H. F. Disselkoen
Piepers, P. J. Pop, W. J. Dwars, J.
Harder, hr. en mevr. Heise, mej. N.
Jacobs, hr. en mevr. Jonkers, J. Klein
J. Koel, L. Last, mevr. A. C. Eijthart
Schenk-Hartlief, R. G. Moelenbeck, P.
v. Poelgeest, mevr. H. M. Reddingius-
Schreuder, C. d. Rooij, mej. C. Rosier,
E. M. Rijnja, F. G. Rijnja, P. Schoerl, J.
Slijkerman, C. Steenen, H. G. ten Veen

M. B. Vogel, A. Vos, en de vele andere medewerkers van de HJN, GJN en KJN.

TABEL 2

grootte v. d. groep:	aantal waarnemingen in:			totaal:
	a.	b.	c.	
1-10	94	78	19	179
10-25	42	30	4	76
25-50	4	8	-	12
50-75	5	5	-	10
75-100	-	1	-	1

a. = Vechtpl.; b. = 't Gooi; c. = Bempolder

VELDWAARNEMINGEN

door: aart bodé

Dodaars:	1 ex.	1-12-72	Laegieskamp	L.Reddingius.	
	1 ex.	24-12-72	Googh, Ankeveen	D.A.Jonkers.	
	2 ex.	24-12-72	Loodijk, Uitermeer	idem	
	8 ex.	24-12-72	Vecht, Fort.Muiden	idem	
	3 ex.	25-12-72	H'sums Kanaal, 's-Graveland/Kortenhoef	J.Harder.	
	1 ex.	26-12-72	Vecht	P.v.d.Poel.	
	12 ex.	29-12-72	Vestinggracht, Naarden	L.Reddingius.	
	2 ex.	13- 1-73	Spiegelpolder, Ankeveen	P.Slot.	
	1 ex.	14- 1-73	Loodijk, 's-Graveland	D.A.Jonkers.	
	6 ex.	14- 1-73	Vecht, Nederhorst d.Berg	idem	
	4 ex.	14- 1-73	Horstermeer	idem	
	Roerdomp:	1 ex.	26-12-72	Bempolders noord	idem
		1 ex.	30-12-72	Bergse Pad, Ankeveen	J.Klein.
1 ex.		31- 1-73	Bempolder	S.H.Poelstra/ P.v.d.Poel.	
Blauwe Reiger:	1 ex.	14- 1-73	Ankeveen, dorp	D.A.Jonkers.	
	14 ex.	2-12-72	Bempolder	F.G.Rijnja.	
	1 ex.	17-12-72	Laarder Wasmeer (1ste x dat deze soort staande in dit gebied werd waargen.)	J.Harder.	
	26 ex.	26-12-72	Zanddijk e.o.	F.G.Rijnja.	
	6 ex.	14- 1-73	Loodijk, 's-Graveland	D.A.Jonkers.	
	5 ex.	14- 1-73	Horstermeer	J.v.Veen/D.A. Jonkers.	
	7 ex.	14- 1-73	Bempolders	idem	
Wilde Zwaan: +	400 ex.	2-12-72	Bempolders	F.G.Rijnja.	
	1 ex.	24-12-72	Bergse Pad, Ankeveen	D.&T.Jonkers.	
	2 ex.	26-12-72	Spiegelpolder, Ankeveen	P.Slot.	
	7 ad.)	30-12-72	5de plas Loosdrecht	D.&T.Jonkers.	
	2 juv.				
Kleine Zwaan:	4 ex.	22-12-72	Naarderstraat, Huizen	P.v.d.Poel.	
	63 ex.	14- 1-73	Noordpolder, Muiden	Y.S.Vogel.	
Grauwe Gans: +	30 ex.	24-12-72	Googh, Ankeveen	Jonkers/Kemper	
	Kolgans: +	50 ex.	23-12-72	Plaggenweg, Bussum	L.F.Rijnja.
150 ex.		6- 1-73	Hilversum-zuid	fam.Heise.	
Rietgans:	12 ex.	24-12-72	Dammerkade, Ankeveen	fam.Jonkers.	
	190 ex.	24-12-72	Noordpolder, Muiden	idem	
	2 ex.	26-12-72	Regentesselaan, Bussum	F.G.Rijnja.	
	53 ex.	26-12-72	Zanddijk, Naarden	fam.Jonkers.	
	7 ex.	20- 1-73	Naarder Eng, Huizen	VWC-excursie.	
Kleine Rietgans:	2 ex.	29- 1-73	Hilversumse Meent	I.v.Woersem.	
Pijlstaart:	1 ex.	25-11-72	Laarder Wasmeer	F.G.Rijnja.	
Wintertaling: +	20 ex.	24-12-72	Dammerkade, Ankeveen	fam.Jonkers.	
	7 ex.	14- 1-73	Horstermeer	J.t.Veen/D.A. Jonkers.	
Slobeend:	1 ♀	24-12-72	Dammerkade, Ankeveen	fam.Jonkers.	
	4 ♂♂				
Bergeend:	6 ex.	30-12-72	Goomeer, Naarder Eng	idem	

Bergeend:	40 ex.	25- 1-73	Gooimeer, Valkerveen	J.Klein.
Kuifeend:	50 ex.	26-12-72	Spiegelpolder, Ankeveen	F.Slot.
	400 ex.	26-12-72	Gooimeer, Naarden	F.C.Rijnja.
	1 ex.	28- 1-73	Alambrechtsskade	I.v.d.Poel.
Brilduiker:	1 ex.	27-11-72	Vestinggracht, Naarden	L.Reddingius/ Y.S.Vogel.
	5 $\frac{00}{+}$	6-12-72	Laarder Wasmeer	J.Harder.
	6 ex.	26-12-72	Gooimeer, Naarden	F.C.Rijnja.
	3 ex.	28- 1-73	Alambrechtsskade, Loenerv.pl.	I.v.d.Poel.
	4 ex.	28- 1-73	5de plan Loosdrecht	ider
Grote Zaagbek:	1 $\frac{0}{+}$	28-12-72	Gooimeer, Fort Ronduit	L.Reddingius.
	1 $\frac{0}{+}$			
Nonnetje:	1 ex.	24-12-72	Googh, Ankeveen	fac.Jonkers.
Buizerd:	+50 ex.	waargenomen door verschillende leden. Dit aantal is als volgt te splitsen: 11 ex. in het westelijk weidegebied vanaf het Tienhovenskanaal via de Loosdrechtse polder, de Horstermeer naar het Bergse Pad. 5 tot 8 ex. werden gesignaleerd op de landgoederen ten westen van Hilversum en Bussum, 8 ex. op de Hilversumse Meent, 12 tot 14 ex. langs de Gooimeerkust, 7 tot 10 ex. in de Beempolders, 1 ex. in het Laarder Wasmeer, 2 ex. ten zuiden van Hilversum (Einde-Gooi en Vliegveld) en 1 ex. bij de Laan Vuursche. Maximaal werden 55 Buizerden waargenomen en minimaal 17 ex.. Maar vooral omdat niet steeds op dezelfde dagen werd geteld zijn aan de grensgebieden door lokale verplaatsingen telverschillen mogelijk. Ik ben erg nieuwsgierig wat de steetvogeltelling van 17 en 18 februari 1973 wat dit betreft oplevert. Overigens had ik meer dan 40 meldingskaarten van deze imposante vogel en daarom heb ik het zomaar opgelost. Ik hoop met Uw goedkeuring.		
Ruigpootbuizerd:	1 ex.	6- 1-73	Beempolders-noord	F.v.d.Poel/S. H.Poelstra.
Sperwer:	1 $\frac{0}{+}$	3+24-12-72	Laarder Wasmeer	J.Harder.
	1 $\frac{0}{+}$			
	1 ex.	18-12-72	Oosterspoorplein, Hilversum	F.C.Rijnja.
	1 ex.	26-12-72	Zanddijk, Naarden	idem
	1 ex.	7- 1-73	Schaap en Burg	VWG-excursie.
	1 ex.	13- 1-73	ten westen v.d.Buizer pier	F.J.Dwars.
	1 ex.	26- 1-73	Schaap en Burg	I.v.Woersem.
	1 ex.	28- 1-73	Oud Crailloo	idem
Bl.Kiekendief:	1 ex.	25- 1-73	Zanddijk, Valkerveen	J.Klein.
	1 $\frac{0}{+}$	28- 1-73	Fort Craayennest	F.v.d.Poel.
	1 $\frac{0}{+}$	28- 1-73	Beempolder/Maatpolder	I.v.Woersem.
	1 $\frac{0}{+}$	29- 1-73	Zanddijk, Fort Ronduit	idem
Smelleken:	1 ex.	13- 1-73	weide t.z.v.de Zanddijk	J.Klein.
	1 $\frac{0}{+}$	28- 1-73	Schaap, Beempolders	I.v.Woersem.
Torenavalk:	1 ex.	dec./jan	in westelijk weidegebied	div. waarn.

Torenvalk:	11 ex.	dec/jan.	op zandgrondgebied van Ein-	
			de-Gooi tot Gooimeer	div. waarn.
	15 ex.	dec/jan.	in oostelijk weidegebied	idem
Korhoen:	1 ♀	6-12-72	Laarder Wasmeer	J.Harder.
Waterral:	7 ex.	6-12-72	idem	idem
	1 ex.	24-12-72	Ankeveen, dorp	fam.Jonkers.
	1 ex.	26-12-72	Zanddijk	F.G.Rijnja.
	1 ex.	30-12-72	5de plas Loosdrecht	fam.Jonkers.
	1 ex.	30-12-72	Spiegelpolder-oost	J.Klein.
	1 ex.	13- 1-73	Buitenvesting, Naarden	Rosier/Redd.
	1 ex.	29- 1-73	idem	I.v.Woersem.
Klein Waterhoen:	1 +	24/26-1-73	Bollel./Huizerstr.weg	P.v.d.Poel.
Waterhoen:	184 ex.	dec/jan.	op zandgrondgebied van Ein-	
			de-Gooi tot Gooimeer	div. waarn.
	181 ex.	dec/jan.	in westelijk weidegebied	idem
Heerkoet:	+ 350 ex.	26-12-72	Spiegelpolder, Ankeveen	P.Slot.
	+ 250 ex.	28- 1-73	Tienhovenskanaal	P.v.d.Poel.
Kievit:	+ 9000 ex.	2-12-72	Eempolders	F.G.Rijnja.
Goudplevier:	+ 140 ex.	2-12-72	idem	idem
	3 ex.	30-12-72	Loosdrechtse polder	fam.Jonkers.
Houtsnip:	1 ex.	4-12-72	Mil.oefenter. Westerheide	I.v.Woersem.
	1 ex.	6-12-72	Laarder Wasmeer	J.Harder.
	1 ex.	6-12-72	St.Janskerkhof, Laren	I.v.Woersem.
	1 ex.	6- 1-73	Kwekerij Gooi- & Eemlust Laren/Eemnes (werd door jagers zonder resultaat op geschoten)	idem
Wulp:	17 ex.	22-12-72	Laarder Wasmeer	J.Harder.
	9 ex.	28-12-72	ten zuiden v.d. Zanddijk	L.Reddingius.
	11 ex.	30-12-72	Laarder Wasmeer	J.Harder.
	8 ex.	30-12-72	Naarder Eng Huizen	fam.Jonkers.
	29 ex.	30-12-72	Eempolders-oost (Veer)	A.Bode.
	1 ex.	14- 1-73	Gooimeerkust, zomerkade	N.J.Dwars.
Grutto:	1 ex.	7- 1-73	Landgoed Oud-Naarden	S.H.Poelstra.
Witgatje:	2 ex.	3-12-72	Laarder Wasmeer	J.Harder.
	1 ex.	29-12-72	idem	idem
	1 ex.	14- 1-73	Loodijk, 's-Graveland	t.Veen/Jonkers
	1 ex.	14- 1-73	Horstermeer	idem
	1 ex.	28- 1-73	Eempolders-oost	I.v.Woersem.
	1 ex.	30- 1-73	ten zuiden v.h. Bergse Pad	idem
Gr.Mantelmeeuw:	1 ex.	28- 1-73	5de plas Loosdrecht	P.v.d.Poel.
Kl.Mantelmeeuw:	1 ex.	24-12-72	Dammerkade, Ankeveen	fam.Jonkers.
Stormmeeuw:	6 ex.	30-12-72	Laarder Wasmeer	J.Harder.
	+ 30 ex.	28- 1-73	5de plas Loosdrecht	P.v.d.Poel.
	+ 45 ex.	28- 1-73	Tienhovenskanaal/Vliegv.	idem
Holenduif:	13 ex.	13- 1-73	Gooimeerkust, Naarden	N.J.Dwars.
Houtduif:	+ 3000 ex.	26-12-72	weiland ong. Zanddijk	F.G.Rijnja.
	180 ex.	26-12-72	Laegieskamp	idem
Ransuil:	1 ex.	20- 1-73	Naarder Eng, Huizen	WVG-excursie.

Velduil:	1 ex.	20- 1-73	Naarder Eng, Huizen	VWG-excursie.
	1 ex.	28- 1-73	Eempolders-west	I.v.Woersen.
Bosuil:	1 ♂	5- 1-73	Schapendrift, Laren	J.Harder.
IJsvogel:	1 ex.	13- 1-73	gemaaltje Bergse Pad	NJN-Hilversum.
	1 ex.	27- 1-73	vijver Hilverbeek	I.v.Woersen.
Kl.Bonte Specht:	1 ♀	9-12-73	Vecht bij Nigtevecht	J.A.Guldmond.
	1 ex.	24-12-72	Spinderswoud	P.v.d.Poel.
Zwarte Specht:	1 ex.	3-12-72	Gooimeer, Valkeveen	NJN-Hilversum.
	1 ex.	30-12-72	Laarder Wasmeer	E.R.Osieck.
Kuifloeuwerik:	1 ex.	2-12-72	Eempolders	F.G.Rijnja.
	2 ex.	4-12-72	Talvalaan, Bussum	L.F.Rijnja.
Oeverpieper:	2 ex.	25-12-72	Loosdrechtse polder	D.A.Jonkers.
Klapkater:	1 ex.	8-12-72	Laagiekamp	F.G.Rijnja.
	1 ex.	26-12-72	Tienhovenskanaal, west	P.v.d.Poel.
	1 ex.	13- 1-73	Torv konduit, Naarden	N.J.Dwars.
Reuzenvogel:	4 ex.	24-11-72	Anna's Hoeve	F.G.Rijnja.
	3 ex.	19-12-72	Abel Tasmanstr., Hilversum	J.Harder.
Vlaanse Graai:	25 ex.	6-12-72	Einde-Cooi	J.Klein.
Eekster:	21 ex.	11- 1-73	idem	A.Bode.
Kauw:	40 ex.	13- 1-73	Brediusweg, Bussum (in 1 boom)	N.J.Dwars.
Roek:	6 ex.	17-12-72	Vuilnisbelt, Naarden	L.Reddingius.
Bonte Kraai:	25 ex.	dec/jan.	westelijk weidegebied	div. waarn.
	38 ex.	dec/jan.	op zandgrondgebied	idem
	68 ex.	dec/jan.	eempolders	idem
Winterkoning:	2 ex.	25-12-72	Tienhovenskanaal	A.Bode.
	2 ex.	7- 1-73	Schaep en Burg	N.J.Dwars.
	1 ex.	13- 1-73	Zanddijk	idem
Hergamus:	1 ex.	25-12-72	Tienhovenskanaal	A.Bode.
	1 ex.	28-12-72	Vondellaan, Bussum	L.F.Rijnja.
	1 ex.	7- 1-73	Ankeveense Pad	fam.Heise.
	2 ex.	13- 1-73	Gooimeerkust, Oud-Naarden	N.J.Dwars.
	2 ex.	13- 1-73	Zanddijk	idem
Zwartkops:	1 ♀	1-12-72	Dr.W.de Oudenl., Naarden	L.Reddingius.
Goudhaantje:	69 ex.	dec/jan.	zandgrondgebied	div. waarn.
Vuurgoudhaantje:	1 ♂	24-12-72	Laarder Wasmeer	J.Harder.
	2 ex.	7- 1-73	Zonnestraalbos	A.Bode.
	1 ex.	23- 1-73	Annepad, Loosdrecht	D.J.M.Ras,
Roodborst:	3 ex.	7- 1-73	Schaep en Burg	N.J.Dwars.
	3 ex.	13- 1-73	Zanddijk	idem
Hoperwiek:	36 ex.	dec/jan.	westelijk weidegebied	Heise/Bode.
	50 ex.	dec/jan.	zandgrondgebied	div. waarn.
Zanglijster:	4 ex.	25-12-72	Tienhovenskanaal	A.Bode.
	1 ex.	26-12-72	Regentesselaan, Bussum	F.G.Rijnja.
	1 ex.	30- 1-73	Verl. Engh, Blaricum	Mv.Frenkel.
Grote Rijkster:	1 ex.	2-12-72	Eempolders	F.G.Rijnja.
	1 ex.	30-12-72	Loosdrechtse polder	fam.Jonkers.
Kransvogel:	17 ex.	dec/jan.	westelijk weidegebied	div. waarn.
	33 ex.	dec/jan.	zandgrondgebied	idem
	39 ex.	dec/jan.	Eempolders	idem

Baardmannetje:	2 ex.	6-12-72	Laarder Wasmeer	J. Harder.
	47 ex.	1- 1-73	Zuidelijk Flevoland	F.v.d. Poel.
	9 ex.	13- 1-73	Zanddijk	N.J. Dwars.
	5 ex.	13- 1-73	Camping Gooneerkust	idem
Ringmus:	+ 150 ex.	31-12-72	voetb. veld t.z.v. Kerkelanden (samen met 150 Vinken & 3 Kepen)	A. Bode.
	+ 120 ex.	7- 1-73	idem (nu zonder Vinken en Ke- pen maar wel 3 Rietgorzen)	idem
Vink:	+ 150 ex.	31-12-72	zie onder 150 Ringmussen.	idem
Keep:	- 3 ex.	31-12-72	zie onder 150 Ringmussen.	idem
	21 ex.	3- 1-73	Corverslaan, Hilversum	fam. Heise.
	+ 280 ex.	14- 1-73	Vuilnisbelt, Waarden	fam. Dwars.
Goudvink:	- 1 ex.	22-12-72	Bollenlaan, Bussum	F.v.d. Poel.
	2 ex.	24-12-72	Hilversum-zuid	J. Taapken.
	1 +	25-12-72	Hengstenberg, Hilversum	fam. Jonkers.
	2 $\frac{00}{+}$ + 3 66	25-12-72	Hilversum-zuid	J. Taapken.
	4 $\frac{00}{-}$ + 4 66	26-12-72	idem	idem
	0 ex.	27-12-72	idem	idem
	2 ex.	29-12-72	Hilversum-centrum	S.H. Poelstra.
	2 ex.	30-12-72	Hilversum-zuid	J. Taapken.
	1 ex.	7- 1-73	Schaap en Burg	N.J. Dwars.
	1 $\frac{0}{+}$ + 1 6	20- 1-73	Taludweg, Hilversum	F.v.d. Poel.
Appelvink:	1 ex.	17-12-72	Hilversum-zuid	J. Taapken.
	min. 3 ex.	26-12-72	idem	idem
	2 ex.	30-12-72	idem	idem
	2 ex.	13- 1-73	Utrechtseweg, Hilversum	idem
Sijs:	+ 720 ex.	dec/jan.	westelijk weidegebied	div. waarn.
	+ 300 ex.	dec/jan.	zandgrondgebied	idem
Putter:	24 ex.	24-12-72	Bergse Pad/Dammerkade	fam. Jonkers.
zelfde gebied	{ 13 ex.	26-12-72	Dammerkade	Rosier/Redd.
	{ + 40 ex.	26-12-72	Googh, Ankeveen	P. Slot.
	{ 4 ex.	30-12-72	Dammerkade, Ankeveen	J. Klein.
	{ 10 ex.	31-12-72	Ankeveense Pad/Googh	A. de Later.
	9 ex.	1- 1-73	Begr. pl., Nieuwersluis	A. Bode.
	27 ex.	7- 1-73	Kolhornseweg, Hilversum	idem
	3 ex.	14- 1-73	Loodijk, 's-Graveland	t. Veen/Jonkers
Frater:	+ 30 ex.	26-12-72	Naardemaent, Naarden	D.A. Jonkers.
Barmsijs:	- 19 ex.	dec/jan.	westelijk weidegebied	div. waarn.
	33 ex.	dec/jan.	zandgrondgebied	idem
Grote Barmsijs:	1 ex.	17-12-72	Laarder Wasmeer	J. Harder.
	8 ex.	29-12-72	idem	idem
	9 ex.	30-12-72	idem	idem
			(hiervan 6 ex. geringd namet geluidsopname gevangen te zijn)	
Kruisbek:	2 ex.	24-11-72	Anna's Hoeve	F.G. Rijnja.
	1 ex.	4- 1-73	Kwekerij Van Dijk, Laren	I.v. Woersem.
Rietgors:	2 ex.	26-12-72	Zanddijk, Naarden	fam. Jonkers.
	1 ex.	30-12-72	Loosdrechtse polder	idem
	3 ex.	7- 1-73	voetb.v. t.z.v. Kerkelanden	A. Bode.

Rietgors:	2 ex. 13-1-73	Gooimeerkust, Oud-Naarden	N.J.Dwars.
	2 ex. 13-1-73	Gooimeerkust, Magdalena	N.J.Dwars.
	1 ♀ 14-1-73	Horstermeer	fam. Jonkers.

reactie op waarnemingen

Twee waarnemingen van in ons land zelden voorkomende vogels, vermeld in de laatste Korhaan (7de jaargang, nr.1), geven mij aanleiding te reageren. De eerste is die van de Slangenarend (*Circaetus gallicus*). Voor de volledigheid zet ik de gegevens van de waarnemers en de literatuurgegevens tegenover elkaar, zodat het dan eenvoudiger is punten van overeenkomst te ontdekken.

gegevens van de waarnemers:

Veel groter dan Buizerd of Kieken-
dief, min of meer grootte van de
Grote Mantelmeeuw (=+ 73 cm, D.M.J.)
Vleugel van Gr.Mantelmeeuw is onge-
rekend ca. 120 cm.

Vleugels lang, stijf, smal, vrijpun-
tig, 6 grote slagpennen.

Onderzijde nagenoeg wit, bruine
borstrand, donkere eindband op de
staart, toppen van de grote slagpen-
nen en ondervleugeldekken zwart.
Twee polsvegen i.p.v. polsvlekken.
Poten geel, tegen het lichaam aan.

Snavel: grijs

Staart: smal en lang, met donkere
eindband.

Kop niet erg lang, zoals bij Wesp-
dief of Visarend; met donkere teke-
ning, ongeveer als Boom- of Slecht-
valk

De twee waarnemingen, waarop gedoeld werd, waren die van half november '07 in Oldenbroek en één uit de winter 1962/63 bij de Lauwerzee. Met alle res-
pect voor de nauwkeurige beschrijving door de waarnemers, lijkt het mij twijfel-
achtig hier met een Slangenarend te doen te hebben gehad. Het grootste deel van
de gegevens wijst in de richting van een Ruigpootbuizerd; het verschil tussen 't
vleugelbereik van de Slangenarend (155-160 cm) en van de Ruigpootbuizerd (130-
152 cm) blijft natuurlijk discutabel. De laatste ligt echter het dichtst bij de
Grote Mantelmeeuw.

Het geval van de Witstuitbarnsijs ligt nog moeilijker. Qua grootte zit er
bijna geen verschil tussen de Barnsijs en de eerstgenoemde. Gezien de vele
(vervolg op de volgende pagina, onderaan)

Slangenarend:

Grootte van 66-69 cm. Vleugelwijdte
155-160 cm.

Vrij brede vleugels.

Ondervleugels en onderdelen bijna
effen wit, behalve donkere keel en
bovenborst. Vleugelpunten zwart.
Donkere lijntekening op ondervleu-
gels valt van dichtbij op.

Poten grauwwit, bruinwit of blauw-
achtig, soms met roze gloed.

Snavel: donkergrijs tot zwartachtig
loodgrijs.

Staart vrij lang; heeft 3-4 ondui-
delijke dwarsbanden.

Kop uitzonderlijk groot, rond en
uilachtig. Oogstreek donker, voor-
hoofd witachtig.

NIEUWE UITGAVEN

Het Laagieskamp- een vergeten natuurgebied.

In dit 35 pagina's groot rapport, uitgegeven door de Vogelwerkgroep "Het Gooi e.o." en het Instituut voor Natuurbeschermingseducatie afd. het Gooi, wordt uitvoerig aandacht geschonken aan de situatie met betrekking van dit unieke natuurterreintje. Besproken wordt: de ligging en terreinbeschrijving, de bodemgesteldheid en waterhuishouding, eigendom en beheer, korte schets van de historie, enkele planologische overwegingen, de flora, de avifauna, de mammalia (=zoogdieren, Red.), de recreatie, particuliere initiatieven en conclusies en aanbevelingen.

Prijs: f 3,- bij afhalen; f 4,- bij toezending.

Inventarisaties 1972 - avifaunistische gegevens van enkele Gooische heidevelden.

De in het voorjaar van 1972 gehouden inventarisaties op de Blaricummerheide, de Tafelbergheide, de Franse Kamphoide, de Bussummerheide de Westerheide, de Zuiderheide en de Hoorneboogseheide zijn in dit rapport samengevat. De inventarisatiegegevens zijn voorzien van aantekeningen omtrent eigendom en beheer van de terreinen, de methode van inventarisatie, de broedvogels vroeger en nu, de recreatie-invloeden en -effecten en een samenvatting en conclusie.

Het gehele rapport omvat 18 pagina's

Prijs: f2,25 bij afhalen; f3,25 bij toezending.

De rapporten zijn verkrijgbaar bij J.Klein, Zwaardemakerstraat 12,

Bussum, tel. 02159-13389. Bestellingen kunnen ook geschieden door overschrijving van het verschuldigde bedrag op postgirorekening nr. 2529179 t.n.v. de penningmeester van de Vogelwerkgroep "Het Gooi e.o." te Hilversum; of op de rekening van de WVG Het Gooi e.o. bij de Algemene Bank Nederland, Hilversum, giro 328587 of de Coöperatieve Raiffeisenbank te Hilversum, giro 368387, rek.nr. 32.82.96.880.

Nestkastenhandleiding.

Een zeer praktisch en buitengewoon leerzaam boekje is door de gezamenlijke Jeugdbonden uitgegeven t.b.v. het nestkastenwerk. Allerlei nuttige tips en wetenswaardigheden die betrekking hebben op het controleren, maken, e.d. van nestkasten, zijn hierin gebundeld. Een vraagbaak voor de nestkastcontroleur en zeker ook voor ieder die iets meer van onze holenbroeders wil weten. U kunt dit 120 pagina's tellende werkje bestellen voor f 2,50 bij de subgroep Nestkasten door storting van het verschuldigde bedrag op postgiro nr. 2528494, t.n.v. R.G. Moolenbeek, Erfgooiersstraat 597 te Hilversum.

vervolg van pagina 32.

variaties die mogelijk zijn bij de subspecies van de Barmsijs en die determinatie in het veld en zelfs bij ringonderzoek bijzonder bemoeilijken, zou ik willen aanbevelen deze waarneming te herzien en er Barmsijs van te maken. De summere gegevens waarbij alleen sprake is van een lichte ongevlekte stuit steunen mij hierin,

D.A. Jonkers.

VOGELWERKGROEP "HET GOOIE EN OMSTREKEN"

samenstelling bestuur:

voorzitter: D.A.Jonkers, Engelsjan 21, Laren N.H., telefoon: 02153-7256
 secretaresse: mevr.R.de Wijs-Tabois, Stalpaertstraat 10, Hilversum,
 telefoon: 02150-56928
 penningmeester: B.Hartkamp, Hazenstraat 42, Hilversum, telefoon 02150-42654
 leden: mevr.L.J.Dwars-Van Achterbergh, Prinsenstraat 15, Hilversum
 mevr.C.Holzenspies, Naarderstraat 170, Huizen, telefoon: 02152- 3607
 J.Koel, Prinses Beatrixlaan 19, Weesp, telefoon: 02940-12235
 R.G.Moolenbeek, Erfgoedersstraat 597, Hilversum
 dr.J.A.Smits, Burg.Lambooylaan 15, Hilversum, telefoon: 02150-14624
 P.v.d.Poel, Ten Katelaan 2, Hilversum, telefoon: 02150-13887

contactadressen subgroepen:

subgroep Avifauna: P.v.d.Poel, Ten Katelaan 2, Hilversum, tel.: 02150-13887
 subgroep Nestkasten: R.G.Moolenbeek, Erfgoedersstraat 597, Hilversum
 subgroep Ringonderzoek: D.A.Jonkers, Engelsjan 21, Laren, tel.: 02153- 7256
 subgroep Zuidelijk Flevoland: J.Koel, Pr.Beatrixlaan 19, Weesp,
 telefoon: 02940-12235
 redactie De Korhaan: E.F.Klomp, Fuchsiastraat 10, Hilversum.

opgeven excursies:

C.de Rooij, Rading 80, Nieuw-Loosdrecht, telefoon: 02158-1641

voorlichting:

J.Klein, Zwaardemakerstraat 12, Bussum, telefoon: 02159-13389

INHOUD: redactie, typewerk en illustraties

De K.R.O.....	bis. 1
Programma.....	2
Excursies.....	3
Mededelingen.....	4
Agenda alg.ledenvergadering.....	5
Jaarverslag 1972.....	6
Ledenmutaties.....	14
Excursieverslagen.....	15
Waarnemingen uit Z.Flevoland.....	16
Nog enkele waarn. uit Z.Flevol....	19
De voedselbiologie v.d.Kalscholtz.	20
Opzichtig gemaakte ganzen.....	22
Een Vorkstaartmeeuw/Pestvogels.....	23
Tellen langs het Gooimeer.....	24
Verslag waterhoentelling 1973.....	24
Veldwaarnemingen.....	27
Reactie op waarnemingen.....	32
Nieuwe uitgaven.....	33

E.F.Klomp,

stencilwerk: fam. Reddingius e.a.

vormgeving: C.Klomp en E.F.Klomp.

De volgende Korhaan verschijnt op 18 mei 1973. Kopij voor dat nummer moet uiterlijk op 1 mei bij de redactie zijn. Hebt U speciale wensen omtrent de illustraties bij Uw artikel, gelieve U dit dan aan de redactie te melden (gaarne zo vroeg mogelijk).

SCHILDERIJEN
 SCHILDERIJ-LIJSTEN
 VERVEN VOOR
 HUIS- EN KUNSTSCHILDER
 HOBBY-MATERIALEN
 BEHANG AUTOLAKKEN
 ZONWERING

Fa v/d BRINK - BUSSUM
 RAADHUISSTRAAT 27, TEL. 143 68

voor tuin- en kamercultuur

tulpen, narcissen, crocussen,
 hyacinten, paperwhites

als speciaal geschenk

opgemaakte crocuspotten
 hyacinten op glas
 paperwhites op grint
 (reeds voorgetrokken; kunnen
 direct in het licht gezet worden)

g.m. langhout

zaad- en vogelhandel
 hilvertsweg 115, telefoon 420 03, hilversum

VOGELS ZIEN MET EEN BRIL, CONTACT-
 LENZEN, EEN ZONNEBRIL OF EEN KIJKER
 VAN:

klop & verkade

VLIETLAAN 30 BUSSUM TELEFOON 30615

oogmeting volgens nieuwste methode (na afspraak)
 een jaar garantie op uw bril tegen breuk en verlies!!
 aangesloten bij alle ziekenfondsen

ROB STRIK

FOTO KINO HI-FI-STEREO

HILVERSUM VEENENDAAL WAGENINGEN

GESPECIALISEERD IN
 REFLEXCAMERA'S
 EN TELELENZEN

gijsbrecht van amstelstraat 149, tel. 42130 en
 groest 136, telefoon 174 35, hilversum

voor losse bloemen
 kamer- en tuinplanten

bloemisterij
gerard lamaker

boomberglaan 71a
 telefoon 429 63
 hilversum

breng eens een bezoek aan onze kwekerij

al uw natuurboeken,
 speciaal op het gebied van

vogels

bij

BOEKHANDEL **W** WILHELMINA

landstraat 33b, bussum
 telefoon (02159) 131 03